

Töö number
Arendaja
Detailplaneeringu
konsultant ja KSH
läbiviija

2020_0046
Energiasalv Pakri OÜ
Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12915 Tallinn
Telefon: +372 664 5808
e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795

Kuupäev

Oktoober 2020

Paldiski PHAJ 330/110kV detailplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine

Planeeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Versioon **1**
Kuupäev **16.10.2020**
Koostanud Piret Kirs, Aide Kaar, Marko Lauri, Ingo Valgma

Projekti nr 2020_0046

SKEPAST&PUHKIM OÜ
Laki põik 2
12915 Tallinn
Registrikood 11255795
tel +372 664 5808
e-mail info@skpk.ee
www.skpk.ee

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
1. DETAILPLANEERINGU EESMÄRK	6
2. KSH EESMÄRK JA ULATUS	10
3. KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE KIRJELDUS	11
3.1. Kavandatava tegevuse vajadus.....	11
3.2. Kavandatava tegevuse kirjeldus.....	11
3.2.1. Trassikoridori asukoht.....	11
3.2.2. Trassikoridori laius	11
3.2.3. Elektriliini kõrgus	12
3.2.4. Rajatavad alajaamad	12
3.2.5. Juurdepääsuteed	12
3.2.6. PHAJ kaabelliin	12
3.2.7. Töökindluse ja turvalisuse nõuded.....	13
3.2.8. Tööde etapid	14
3.3. Käsitletavad alternatiivid ja stsenaariumid.....	14
4. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS	15
4.1. Asustus.....	15
4.2. Maakasutus	15
4.2.1. Trassikoridori kaitsevööndisse jäävad elamumaad	15
4.2.2. Riigikaitsealistest ehitistest tulenevad piirangud	16
4.2.3. Ohtlikest ettevõtetest tulenevad piirangud	16
4.3. Maavarad ja maardlad	18
4.4. Põhja- ja pinnavesi.....	18
4.4.1. Põhjavesi	18
4.4.2. Pinnavesi	19
4.5. Kaitstavad loodusobjektid	20
4.5.1. Natura 2000 võrgustiku alad ja hoiualad	20
4.5.2. Kaitsealused liigid	21
4.5.3. Vääriselupaigad	21
4.6. Rohevõrgustik	23
4.7. Muinsuskaitse objektid.....	23
4.8. Tehniline taristu	26
4.8.1. Teed.....	26
4.8.2. Elektrivõrgud.....	28
5. EELDATAVALT KAASNEVA KESKKONNAMÕJU EELHINNANG	29
5.1. Natura eelhindamine	29
5.1.1 Kavandatava tegevuse seos Natura alade kaitsekorraldusega	29
5.1.2 Natura 2000 alade kirjeldus.....	29
5.1.3 Informatsioon kavandatava tegevuse kohta	29
5.1.4 Mõjuala ulatuse määramine.....	30
5.1.5 Mõju hindamine Natura 2000 võrgustiku aladele	30
5.2. Mõju kaitstavatele liikidele	30
5.3. Mõju maaksautusele	30
5.4. Mõju muinsuskaitseobjektidele.....	31
5.5. Müra ja vibratsioon.....	31
5.6. Mõju inimese tervisele heaolule ja varale	32
5.7. Jäätmeteke	33

5.8.	Õnnetuste esinemise võimalikkus.....	33
5.9.	Kumulatiivsed mõjud	33
5.10.	Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus.....	33
6.	KSH LÄBIVIIMISE METOODIKA	34
7.	DP JA KSH OSAPOOLED	36
8.	PLANEERINGU KOOSTAMISE JA KSH EELDATAV AJAKAVA	37
9.	KOOSTÖÖ JA KAASAMINE	38
10.	ÜLEVAADE LAEKUNUD SEISUKOHADEST	40
11.	KASUTATUD MATERJALID	41

Lisad

Kasutatud lühendeid

DP	detailplaneering
KeHJS	keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus
KemS	kemikaaliseadus
KeÜS	Keskkonnaseadustiku üldosa seadus
KMH	keskkonnamõju hindamine
KSH	keskkonnamõju strateegiline hindamine
LS	lähteseisukohad
PHAJ	pumphüdroakumulatsioonijaam
PlanS	planeerimisseadus
VV	Vallavalitsus
VVm	Vabariigi Valitsuse määrus
VTK	väljatöötamise kavatsus
ÜP	üldplaneering

Sissejuhatus

Paldiski elektrivarustuse pingeastme suurendamine ning uute 330kV elektriliinide ehitamine on varasemalt sätestatud kehtivas Paldiski linna üldplaneeringus (kehtestatud Paldiski Linnavolikogu poolt 14. juuni 2005. a määrus nr 15) ja Harju maakonnaplaneeringus 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri käskkirjaga 09.04.2018 nr 1.1-4/78).

Paldiski majandusarengu tagamiseks ja planeeritava Eesti 500MW võimsusega pump-hüdroakumulatsioonijaama (PHAJ) ühendamiseks Eesti elektrisüsteemiga 330kV pingel on vaja suurendada lõigus Keila-Paldiski olemasolevat 110kV pingeastet ja asendada olemasolevad 110kV elektriliinid ühisriputusega 110/330kV elektriliinidega.

Kavandatav ühisriputusega 330/110 kV elektriliin kulgeks Keila alajaamast Paldiski alajaamani olemasoleva 110 kV Keila-Paldiski alajaamade vahelise elektriliini asemele. Kavandatav elektriliin on jätk Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV õhuliinile, mis peaks lähiajal valmima ja mille valmimine arendab 330 kV elektrivõrku Lääne-Eestis ja tagab parema varustuskindluse kogu Eesti mandriosas.

Detailplaneering ja selle elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) on algatatud Lääne-Harju Vallavolikogu 31.08.2020 otsusega nr 60. Otsuse kohaselt sisaldab detailplaneeringu eesmärk endas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõige 1 punktis 30 toodud olulise keskkonnamõjuga tegevust, mille puhul on kohustus läbi viia keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Keskkonnamõju strateegilise hindamise mõjualasse on haaratud lisaks Harku valla haldusterritooriumi maaüksused, mis on vajalikud tervikliku Paldiski-Harku kõrgepingeliini väljaehitamiseks.

Käesolev dokument on Keila - Paldiski 110/330kV detailplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju hindamise väljatöötamiskavatsus (LS ja KSH VTK). LS ja KSH VTK eesmärk on sätestada ülesandepüstitus detailplaneeringu koostamiseks (eesmärkide ja põhimõtete sõnastamine, lahendatavate ülesannete määratlemine) ning anda alus planeeringu mõjude hindamise läbiviimiseks (olemasoleva olukorra kirjeldus, KSH läbiviimisel hinnatavate mõjude kirjeldus jms).

LS ja KSH VTKs on esitatud ka planeeringu koostamise ja KSH läbiviimise ajakava, peamised kaasatavad osapooled jms planeeringu koostamise korraldamist puudutav informatsioon, et kõigil planeeringu koostamises ja KSH läbiviimises osalejatel oleks ühesugune informatsioon eesootavast tööst.

LS ja KSH VTK avalikustatakse, et anda kõigile huvitatud isikutele võimalus esindada oma huve ja õigusi ning esitada seisukohti planeeringulahenduse kohta, teha ettepanekuid ülesandepüstituse täpsustamiseks, läbiviidavate uuringute loetelu täiendamiseks ning muid ettepanekuid, mida planeeringu koostamisel ja mõjude hindamise läbiviimisel silmas tuleb pidada.

LS ja KSH VTK avalikustatakse pärast ametiasutustega konsulteerimist ning avalikkuselt arvamuste saamist Lääne-Harju vallavalitsuse kui planeeringu koostamise korraldaja kodulehel. LS ja KSH VTK saab aluseks ülejäänud planeerimisprotsessile, kuid see ei ole ajas muutumatu - planeerimisprotsessi käigus võib ilmned vajadus LS ja KSH VTK-s toodust kõrvale kalduda. Taolised muutused võivad näiteks olla tingitud täiendavast uuringuvajadusest, olulistest keskkonnamõjudest, mille esinemise tõenäosus ei olnud esimeses etapis teada jms. Muudatuste ilmnemisel ei täiendata LS ja KSH VTK dokumenti, kuid arvestatakse muudatustega edasises planeerimisprotsessis.

1. Detailplaneeringu eesmärk

DP ja KSH koostamine olemasoleva Paldiski-Keila 110kV elektriliini ümberehitamiseks ühisriputusega 110/330kV elektriliiniks ning selle teenindamiseks vajaliku alajaama rajamiseks algatati Lääne-Harju Vallavolikogu 31 augusti 2020 aasta otsusega nr 60.

DP koostamise eesmärk on kahe olemasoleva paralleelselt kulgeva õhuliini (L178 ja L179) asemele kahe kaheahelalise 330/110 kV õhuliini kavandamine, nende vajaliku trassikoridori asukoha määramine, 330 kV alajaama asukoha määramine ja vajalike servituutide seadmine, vajadusel avalikes huvides omandamise, sealhulgas sundvõrandamise või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine. See on vajalik rajatava Paldiski PHAJ ühendamiseks elektrivõrku, kuid parandab kogu Paldiski piirkonna elektrivarustust ja ühendusvõimalusi.

Planeeritav Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassikoridor saab alguse Harju maakonnas Harku valla Keila alajaamast ning suundub Lääne-Harju valla Paldiski alajaama.

Planeeritav trassikoridor läbib Lääne-Harju vallas erinevaid külasid. DP-ga planeeritav ala hõlmab kinnistuid Paldiski linnas, Klooga alevikus, Kersalu, Kloogaranna, Tuulna, Niitvälja, Illurma, Valkse ja Tõmmiku külates. Planeeringuala suuruseks on ligikaudu 300 ha (Joonis 1).

Trassikoridori puhul tuleb arvestada alale jäävate teede ristumistega, kus maanteega lõikumisel või kitsastes oludes kõrvuti kulgemisel kattuvad planeeritava elektriliini ja riigimaantee kaitsevööndid. Lisaks tuleb arvestada ka mitmete looduskeskkonna piirandustega, nt liikide leiukohad jms.

Planeeritava Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassikoridori laius on ca 153m (olemasolev koridor 71.5 m). Kavandatavate 330/110kV õhuliini mastide orienteeruv kõrgus on keskmiselt 36m, teede ja ristumiseta aladel võib olla ka 32m. Keerulisemate ristumiste korral võivad mastid jääda kõrgemad, kuid peaksid üldjuhul jääma alla 45m.

Joonis 1. Planeeringuala

330/110kV õhuliini trassikoridori jäävad kinnistud alates Paldiski alajaamast (kaldkirjas kinnistud ulatuvad vaid kaitsevööndisse):

PALDISKI LINN:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
Pallase haljasala 7	58001:005:0241	Sihtotstarbeta maa	215 646m ²
Põdra tee 32	43101:001:0399	Sihtotstarbeta maa	11554 m ²
Lõuna tänav L5	43101:001:1409	Sihtotstarbeta maa 100%	

Rägastiku	43101:001:0762	Maatulundusmaa 100%	44.07 ha
Loo	58001:005:0024	Maatulundusmaa 100%	51123 m ²
Teeääre	43101:001:0070	Maatulundusmaa 100%	10417 m ²
<i>Uustalu</i>	<i>58001:005:0023</i>	Maatulundusmaa 100%	41755 m ²
<i>Vanatalu</i>	<i>58001:001:0351</i>	Maatulundusmaa 100%	210 324m ²
Leetse tee L2	43101:001:0451	Transpordimaa 100%	9282 m ²
Leetse tee L3	43101:001:0444	Transpordimaa 100%	7165 m ²
Männiku	58001:001:0368	Maatulundusmaa 100%	276535 m ²
Loo	58001:006:0015	Maatulundusmaa 100%	63844 m ²
Saariku	58001:006:0021	Maatulundusmaa 100%	46775 m ²
Uuekubja	58001:001:0323	Maatulundusmaa 100%	100011m ²
Vainu	58001:001:0324	Maatulundusmaa 100%	434842 m ²
Vahanurme	58001:001:0326	Maatulundusmaa 100%	841507 m ²
<i>Kubja</i>	<i>58001:001:0269</i>	Maatulundusmaa 100%	1468567 m ²
<i>Pae-valli</i>	<i>58001:006:0026</i>	Maatulundusmaa 100%	87568 m ²
<i>Liongi</i>	<i>58001:006:0008</i>	Maatulundusmaa 100%	105401m ²
Jaani tee	43101:001:0976	Sihtotstarbeta maa	25522 m ²
Jaani tee 8	58001:007:0024	Maatulundusmaa 100%	15166 m ²
<i>Jaani tee 10</i>	<i>58001:007:0025</i>	Maatulundusmaa 100%	20735 m ²
<i>Jaani tee 14</i>	<i>58001:007:0027</i>	Maatulundusmaa 100%	20854 m ²
<i>Jaani tee 16</i>	<i>58001:007:0028</i>	Maatulundusmaa 100%	21104 m ²
Kergliiklustee lõik 1	58001:007:0033	Transpordimaa 100%	4822 m ²
Kergliiklustee lõik 2	58001:007:0034	Maatulundusmaa 100%	688 m ²
Tallinna mnt 43	58001:001:0336	Maatulundusmaa 100%	58120 m ²
Tallinna mnt 47	58001:007:0031	Maatulundusmaa 100%	24321 m ²
<i>Tallinna mnt 47a</i>	<i>58001:007:0032</i>	Maatulundusmaa 100%	30726 m ²
Tallinna mnt 45	58001:007:0029	Maatulundusmaa 100%	27519 m ²
8 Tallinn-Paldiski tee	58001:001:0132	Transpordimaa 100%	169811 m ²
Tallinna mnt 48	58001:001:0160	Ärimaa 100%	13150 m ²
Tallinna mnt 46	43101:001:0069	Maatulundusmaa 100%	279161 m ²
<i>Kompressorijaama</i>	<i>43101:001:0072</i>	Tootmismaa 100%	39298 m ²

KERSALU KÜLA:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
Keila metskond 340	29501:001:0521	Maatulundusmaa 100%	40087 m ²
Tallinna mnt 56 // Korka	29501:009:0172	Maatulundusmaa 100%	66707 m ²
<i>Vanaranna tee 37</i>	<i>43101:001:0495</i>	Maatulundusmaa 100%	73877 m ²
Siidisaba	29501:009:0417	Maatulundusmaa 100%	64563 m ²
<i>Vanaranna tee 31</i>	<i>29501:009:0393</i>	Maatulundusmaa 100%	56372 m ²
Sepa põld 4	29501:009:0394	Maatulundusmaa 100%	106317 m ²
Vanaranna tee 25	29501:009:0254	Maatulundusmaa 100%	13792 m ²
Vanaranna tee 19	29501:009:0255	Maatulundusmaa 100%	13848 m ²
Kroonipõllu	29501:009:0450	Maatulundusmaa 100%	76815 m ²
Aaviku rohumaa 3	29501:009:0146	Maatulundusmaa 100%	10238 m ²
Toropi	29501:009:0448	Maatulundusmaa 100%	59465 m ²
Vanaranna tee 10	29501:009:0189	Maatulundusmaa 100%	55697 m ²
Vanaranna tee 4	29501:009:0202	Maatulundusmaa 100%	6170 m ²
Vanaranna tee 5	29501:009:0382	Maatulundusmaa 100%	28081 m ²
11199 Põllküla-Madise tee	29501:009:0293	Transpordimaa 100%	38426 m ²
Madise tee 22	29501:009:0312	Maatulundusmaa 100%	50544 m ²
Madise tee 24	29501:009:0313	Maatulundusmaa 100%	6530 m ²
<i>Metsatiigi tee 10</i>	<i>29501:009:0232</i>	Elamumaa 100%	3.69 ha

Metsatiigi tee 2	29501:009:0062	Elamumaa 100%	35432 m ²
Keila metstkond 146	29501:009:0487	Maatulundusmaa 100%	52.31 ha

KLOOGA ALEVIK:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
Tooma mets 3	29501:009:0231	Maatulundusmaa 100%	146966 m ²
Andrese * *(ainult alternatiivtrassi puhul)	29501:009:0365	Maatulundusmaa 100%	31465 m ²
Kasesalu	29501:009:0314	Maatulundusmaa 100%	6577 m ²
Hahkkaruslase	29501:001:0661	Maatulundusmaa 100%	153113 m ²
Lepiku mets 1	29501:009:0133	Maatulundusmaa 100%	63480 m ²
Keila metstkond 72	29501:009:0456	Maatulundusmaa 100%	177398 m ²
Klooga kalmistu 1	29501:009:0470	Üldkasutatav maa 100%	150457 m ²
Keila metstkond 147	29501:001:0426	Maatulundusmaa 85% Veekogude maa 15%	55050 m ²
Keila metstkond 46	29501:007:0213	Maatulundusmaa 100%	1085481 m ²

KLOOGARANNA KÜLA:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
11198 Klooga tee	29501:007:1821	Transpordimaa 100%	2.53 ha
Keila metstkond 47	29501:007:0214	Maatulundusmaa 100%	9.45 ha
Tammepõllu	29501:007:0075	Maatulundusmaa 100%	11.44 ha
Klooga-Kloogaranna raudtee R1	29501:007:0303	Transpordimaa 100%	11.49 ha
Keila metstkond 45	29501:007:0212	Maatulundusmaa 100%	268.06 ha
11196 Klooga jaama tee	29501:007:0609	Transpordimaa 100%	4.67 ha
Keila metstkond 44	29501:007:0211	Maatulundusmaa 100%	97.92 ha

TUULNA KÜLA:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
Keila metstkond 346	29501:001:0532	Maatulundusmaa 100%	30.70 ha

NIITVÄLJA KÜLA:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
Vana-Villasmaa	29501:007:0632	Maatulundusmaa 100%	9.89 ha
Taga-Villasmaa	29501:007:0633	Maatulundusmaa 100%	10.03 ha
Ees-Villasmaa	29501:007:1785	Maatulundusmaa 100%	8.17 ha
Uus-Villasmaa	29501:007:0628	Maatulundusmaa 100%	9.49 ha
Kündari soo	29501:007:2250	Maatulundusmaa 100%	50.01 ha
Põlis-Kündari	29501:007:0621	Elamumaa 100%	11288 m ²

ILLURMA KÜLA:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
Kündari rohumaa 15	29501:007:0260	Maatulundusmaa 100%	3.12 ha
Jaago	29501:007:0321	Maatulundusmaa 100%	32.71 ha
Keskküla rohumaa 2	29501:007:0084	Maatulundusmaa 100%	5.31 ha
Keskküla karjamaa 3	29501:007:0083	Maatulundusmaa 100%	4.93 ha
Illurma küla	29501:007:0864	Maatulundusmaa 100%	2.64 ha
Jaani karjamaa 3	29501:007:0867	Maatulundusmaa 100%	6.23 ha
Kõrtsu	29501:007:0810	Maatulundusmaa 100%	10.64 ha
Ilunurme tee	43101:001:1109	Sihtotstarbeta maa 100%	5394 m ²

Kõrtsu	29501:007:0815	Maatulundusmaa 100%	10.38 ha
Jaani	29501:007:1306	Maatulundusmaa 100%	3.77 ha
Seedri	29501:001:0533	Maatulundusmaa 100%	12.07 ha
Leedri	29501:007:1545	Maatulundusmaa 100%	37.34 ha

VALKSE KÜLA:

Katastriüksuse nimi	Tunnus	Sihtotstarve	Pindala
8 Tallinn-Paldiski tee	29501:007:0657	Transpordimaa 100%	25.20 ha
Karasma-Hansu	29501:007:1359	Maatulundusmaa 100%	37.01 ha
<i>Kavaleri</i>	<i>29501:001:0276</i>	Maatulundusmaa 100%	11.41 ha
Mailase	29501:007:1731	Maatulundusmaa 100%	16910 m ²
<i>Evardimetsa</i>	<i>29501:001:0331</i>	Maatulundusmaa 100%	13453 m ²
Ehvardi-Kaarli rohumaa 4	29501:007:1576	Maatulundusmaa 100%	5.33 ha
Robirohu	29501:007:1726	Maatulundusmaa 100%	28.62 ha
Ehvardi-Kaarli rohumaa 1	29501:007:1269	Maatulundusmaa 100%	6.38 ha
Ehvardi-Kaarli	29501:007:1271	Maatulundusmaa 100%	8.19 ha
Evardi-Juhani	29501:007:1224	Maatulundusmaa 100%	7.20 ha
Kesalille	29501:007:1729	Maatulundusmaa 100%	16.14 ha
Valkse-Mihkli põld 2	29501:007:0091	Maatulundusmaa 100%	77750 m ²
11195 Keila-Keila-Joa tee	29501:007:0482	Transpordimaa 100%	17.01 ha
Valkse-Mihkli mets 3	29501:007:0092	Maatulundusmaa 100%	41036 m ²
Mäesauna mets 2	29501:007:1333	Maatulundusmaa 100%	4939 m ²
Lepa tee	43101:001:1199	Sihtotstarbeta maa 100%	7697 m ²
<i>Mäesauna mets 1</i>	<i>29501:007:1332</i>	Maatulundusmaa 100%	2.27 ha
Mämallika	29501:007:0761	Maatulundusmaa 100%	10.31 ha
Liivaku	29501:007:0570	Maatulundusmaa 100%	14.29 ha
Teeääre	29501:007:1663	Maatulundusmaa 100%	15.66 ha
Joosti	29501:007:0484	Maatulundusmaa 100%	15.40 ha
Pähklimetsa põld 1	29501:007:0640	Maatulundusmaa 100%	13.60 ha
<i>Luhatirtsu</i>	<i>43101:001:0174</i>	Maatulundusmaa 100%	4.43 ha
11194 Karjaküla tee	29501:007:0607	Transpordimaa 100%	4.44 ha
Niiduritsika	29501:001:0375	Maatulundusmaa 100%	20.16 ha
Võsaritsika	43101:001:1194	Sihtotstarbeta maa 100%	5040 m ²
Võsaritsika	29501:001:0379	Maatulundusmaa 100%	5.23 ha
Männi	29501:007:0580	Maatulundusmaa 100%	11.03 ha
Heinaritsika	29501:001:0376	Maatulundusmaa 100%	37.08 ha
Maakilgi	29501:001:0377	Maatulundusmaa 100%	14.82 ha
Väljaotsa rohumaa 2	29501:007:0227	Maatulundusmaa 100%	6.32 ha

Detailplaneering on kooskõlas ja viib ellu üldplaneeringutes toodud eesmärgid. Paldiski linna üldplaneeringu¹ eesmärkide hulgas oli tuuleenergeetika ja energiatootmise rajatise arendamine Pakri poolsaarel. Tänapäevaks on tuulepark välja arendatud ja olemasoleva ülekandeliini võimekus ammendatud. Üldplaneering näeb ette, et tuuleenergia suurenemise ja võimaliku elektrijaama tekkimisel on üldplaneeringus märgitud perspektiivse trassi asukohana 330kV kaheahealine Harku-Paldiski-Sindi elektriliin olemasolevast 110kV elektriliinist lõuna pool. Samas sõnastuses ja põhimõtete alusel on 330kV liin välja toodud Keila valla üldplaneeringus².

¹ Paldiski linna üldplaneering kehtestati 14..06.2005

² Keila valla detailplaneering kehtestati 13.10.2005

2. KSH eesmärk ja ulatus

Tulenevalt KeHJS-e §-st 31¹ on KSH eesmärk:

- arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel;
- tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse;
- edendada säästvat arengut.

Vastavalt KeHJS-e §-le 32 on keskkonnamõju strateegiline hindamine avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne.

KeHJS-e § 33 lg 2¹ kohaselt korraldatakse planeerimisseaduse mõistes planeeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist planeerimisseaduses sätestatud korras.

PlanS § 124 lg 7 järgi: kui DP koostamisel on nõutav KSH, lähtutakse DP menetlemisel üldplaneeringu (ÜP) menetlemisele ette nähtud nõuetest.

PlanS-i § 80 lg 2 toob välja KSH väljatöötamise kavatsuse (VTK) ülesanded:

Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuses märgitakse keskkonnamõju hindamise ulatus ja eeldatav ajakava ning üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja muu planeeringu koostamise korraldajale teadaolev asjasse puutuv teave.

PlanS-i § 80 lg 3 märgib, et üldplaneeringu (ja PlanS § 124 lõikest 7 tulenevalt ka DP) KSH VTK on KSH aruande koostamise alus.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise mõjualasse on haaratud Lääne-Harju valla ja Harku valla haldusterritooriumi maaüksused, mis on vajalikud tervikliku Paldiski-Harku kõrgepingeliini väljaehitamiseks.

3. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus

Kirjelduste koostamise aluseks on Merko Infra AS-i poolt koostatud eskiisprojekt [1]³ (edaspidi ka *projekt*).

3.1. Kavandatava tegevuse vajadus

Paldiski majandusarengu tagamiseks ja planeeritava Eesti 500MW võimsusega pump-hüdroakumulatsioonijaama (PHAJ) ühendamiseks Eesti elektrisüsteemiga 330kV pingel on vaja suurendada lõigus Keila-Paldiski olemasolevat 110kV pingeastet ja asendada olemasolevad 110kV elektriliinid ühisriputusega kaheaheelalise 110/330kV elektriliinidega.

Selleks on vajalik:

- Keila ja Paldiski alajaamade vahel kahe olemasoleva paralleelselt kulgeva 110 kV õhuliini (L178 ja L179) asemele rajada kaks kaheaheelalist 330/110 kV õhuliini, mis ühendatakse nii Keila kui Paldiski 110 kV ja 330 kV alajaamadesse.
- Harku valla territooriumile olemasoleva Keila 110 kV alajaama lähedale ja Lääne-Harju valla territooriumile olemasoleva Paldiski 110 kV alajaama lähedale ehitada uued Keila 330 kV ja Paldiski 330 kV alajaamad.

3.2. Kavandatava tegevuse kirjeldus

3.2.1. Trassikoridori asukoht

Planeeritav Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassikoridor kulgeb Lääne-Harju vallas ja Harku vallas. Trassikoridor saab alguse Paldiski linnas asuvast planeeritavast Paldiski 330kV alajaamast. Paldiski olemasolevast 110kV alajaamast väljuvad olemasolevad 110kV õhuliinid mis ühendatakse kokku planeeritavast Paldiski 330kV alajaamast väljuvate 330kV õhuliinidega ning edasi jätkub 330/110kV õhuliinina. Uus 330kV Paldiski alajaam ehitatakse Pallase haljasala 7 (58001:005:0241) kinnistule. Paldiski 330kV alajaamast väljub 330kV maakaabel (~600m) planeeritava PHAJ ühendamiseks, mis asub Pallase piirkond 16 (58001:005:0243).

Lääne-Harju vallas kulgeb trassikoridor Paldiski linnas, Klooga alevikus, Kersalu, Kloogaranna, Niitvälja, Illurma, Valkse ja Tõmmiku külades.

Harku vallas saab planeeritav elektriliini trassikoridor alguse Tutermaa külas asuvast planeeritavast Keila 330kV alajaamast. Keila olemasolevast 110kV alajaamast väljuvad olemasolevad 110kV õhuliinid mis ühendatakse kokku planeeritavast Keila 330kV alajaamast väljuvate 330kV õhuliinidega ning edasi jätkub 330/110kV õhuliinina. Uus 330kV Keila alajaam ehitatakse Sarapiku (19801:012:0104) kinnistule.

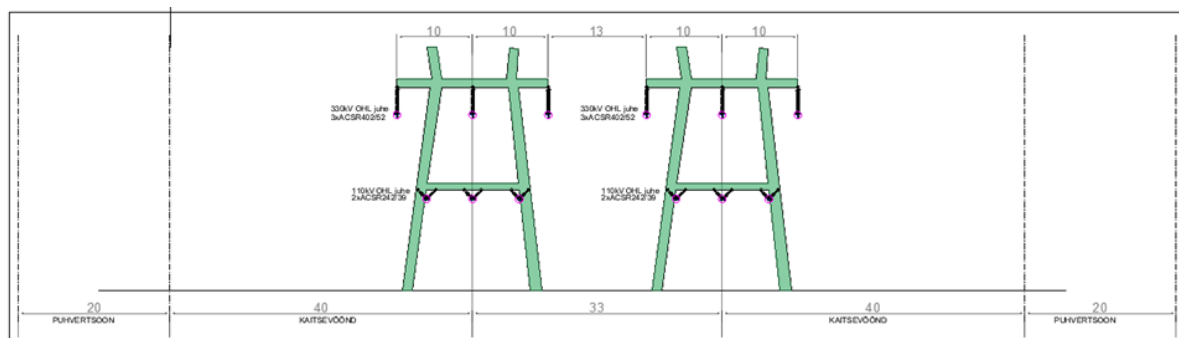
Harku vallas kulgeb planeeritav trassikoridor Tutermaa ja Kumna külas.

3.2.2. Trassikoridori laius

Elektriliini trassikoridor kulgeb osaliselt olemasoleva 71,5 meetri laiuse trassikoridori alas. Planeeritava trassikoridori laius on $20+40+33+40+20=153$ meetrit, millest 20 meetrit on puhverala, 40 meetrit 330 kV õhuliini kaitsevöönd ja 33 meetrit õhuliinide tsentrite vahe, sest trassikoridori on kavandatud paralleelselt kulgema kaks elektriliini. Trassikoridori asukoha tingimuste täpsustumisel on võimalik nihutada elektriliini koos kaitsevööndiga puhverala ulatuses. Keila-Paldiski 330/110 kV

³ Merko Infra AS. (2020). Eskiisprojekt „Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassi asukoha määramine“

elektriliin projekteeritakse valdavalt kaheahelaline, mis tähendab, et mastidele paigaldatakse üks 330 kV ja üks 110 kV ahel ning piksekaitsetross. Joonis 2 on kahe paralleelselt kulgeva 330/110 kV elektriliini trassikoridori skeem.

Joonis 2. Kahe paralleelselt kulgeva 330/110 kV elektriliini trassikoridor 153 m normaalsetes oludes [1]⁴

3.2.3. Elektriliini kõrgus

330/110kV õhuliini mastide täpne kõrgus sõltub projekteeritavast pikiprofiilist, orienteeruv keskmine kõrgus on 36 meetrit, teede ja ristumiseta aladel võib olla ka 32 meetrit. Keerulisemate ristumiste korral võivad mastid kõrgemad olla, kuid peaksid üldjuhul jääma alla 45 meetri. Juhul, kui kasutatakse üle 45 meetri kõrgust masti, on vajalik Lennuameti kooskõlastus ning masti ja selle piksekaitsetrossi Lennuameti nõuete kohane märgistamine.

Keila 330 kV alajaamast tehakse ühendus ka ehitatava Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV õhuliiniga. Ühendamine toimub alajaamaga samal kinnistul.

3.2.4. Rajatavad alajaamad

Projektiga on Harku valda Keila linna lähedusse kavandatud perspektiivse 330 kV alajaama rajamine ja Lääne-Harju valda Paldiski linna lähedusse kavandatud perspektiivse 330 kV alajaama rajamine. DP-ga täpsustatakse alajaamade ligikaudsed asukohad, kruntide ehitusõigus ja juurdepääsuteed ning alajaamaga ühendatavate tehnovõrkude ligikaudsed asukohad. Alajaam ei tohi asuda elektriliini juhtmete all.

3.2.5. Juurdepääsuteed

Ankru- nurga- ja harumastid peavad igal aastaajal olema ligipääsetavad autotõstuki ja kerimismasinaga. Suures ulatuses on nii ehitustööde käigus kui hilisemateks ligipääsumarsruutideks võimalik kasutada Balticconnector ja olemasoleva 110kV õhuliini teenindusteid. Nendele teedele saab ligi olemasolevatelt põhimaanteedelt, kõrvalmaanteedelt ja kohalikelt teedelt. Vajadusel nähakse DP-ga ette täiendavad juurdepääsuteede asukohad ja ehitusõigus.

3.2.6. PHAJ kaabelliin

Paldiski 330kV alajaamast väljub 330kV maakaabel planeeritava PHAJ ühendamiseks. Olenevalt alajaama paigutusest võib muutuda ka trassi pikkus. Trassi pikkus on 600-700 meetrit.

Paldiski planeeritavast 330kV alajaamast Pallase haljasaja 7 kinnistul väljub 330 kV kaabelliin lääne suunas pöördudes laugelt lõuna poole. Lõuna poole suundudes jõuab trass teeni nr 131, kus pöörab lääne poole ja kulgeb tee all. Tee 131 muutub Naadi tänavaks ja osa Naadi tänavast jääb kehtestatud

⁴ Merko Infra AS. (2020). Eskiisprojekt „Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassi asukoha määramine“

detailplaneeringu ala sisse. Jätkub samas suunas mööda Naadi tänavat kuni Saialille, Lilleaia ja Naadi tänava ristmikuni. Peale ristmikku pöörab Naadi tänavalt lõuna suunas ja siseneb kinnistule Pallase piirkond 16, kuhu ehitatakse PHAJ.

Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid. Olenevalt kaablite paigutusest võib trassikoridori laius olla 2-5 meetrit.

3.2.7. Töökindluse ja turvalisuse nõuded

Projektis on toodud loetelu spetsiifilistest nõuetest elektriliini projekteerimiseks, seadmete ja materjalide valmistamiseks ning ehitustööde korraldamiseks. Selles peatükis on välja toodud KSH seisukohalt olulisemad nõuded.

Üldised nõuded

- Liin peab olema vähemalt iga 10 visangu, kuid mitte rohkem kui 5 km järel tugevdatud ühe avariid piirava mastiga;
- Kahe- ja kolmeahelaliste pingutusketide iga ahel tuleb ankrumastile kinnitada eraldi. Enam kui kolmeahelalised pingutusketid tuleb kinnitada mastile vähemalt kahes kohas;
- Ristumisel põhimaanteedega, raudteedega, laevatatavate veeteedega, kontaktvõrguga, peavad ristumisvisangut piirama ankrumastid. Juhtmed tuleb kinnitada ankrumastile paralleelisolaatorkettidega. Nimetatud lahendust tuleb kasutada ka juhul kui lähima 10 aasta jooksul on teevaldajate arengukavas ette näha selline liiniga ristumine;
- Ristumisel tugi- ja kõrvalmaanteedega ning tänavatega, võib ristumisvisangut piirata kandemastidega. Juhtmed tuleb kinnitada mastile paralleelisolaatorkettidega;
- Liini ja elektriraudtee (s.h ka 10 aasta perspektiivis) ristumisnurk peab olema vähemalt 40°, kuid soovitatavalt võimalikult täisnurkselt.

Nõuded mastidele

- Enne tehniliste lahenduste projekteerimise alustamist peab tellija heaks kiitma kõik mastitüübid;
- Haritavaal põllumaal võib kasutada ainult vabalt seisvaid maste;
- Tõmmitsatega mastid on lubatud ühe 330 kV ahelaga liinil, millele võib olla lisatud üks 110 kV ahel. Rohkemate ahelate korral tuleb kasutada vabalt seisvaid maste;
- Tõmmitsamastide tõmmitsad ei tohi paikneda väljaspool äärmiste juhtmete projektsiooni maapinnal v.a nurgamastid raskesti juurdepääsetavates (soo, raba) kohtades;
- Kitsastes tingimustes, kus mast asub visanguga ristuvale teele lähemal kui masti kõrgus h + 5 m, tuleb masti kaitseks paigaldada tee äärde sõidupiire;
- Kõrge rüüstamisohuga piirkondades tuleb kasutada sobivaid lahendusi rüüstamisohu vähendamiseks nagu näiteks raudbetoon- või torumastide kasutamine;
- 330 kV mastid peavad olema kahe piksekaitsetrossi püstakuga.

Nõuded masti vundamentidele

Masti vundamentide valikuks tuleb eelnevalt pinnaseuuringuga välja selgitada iga masti aluse ala geoloogilise ehituse ning pinnaste geotehnilised omadused.

- Vundamendid peavad taluma mastide ja juhtmete põhjustatud koormusi vastavalt standardile EN-50341;
- Arvesse tuleb võtta ka vundamentide, pinnase kaalu ja põhjavee taseme muutustest põhjustatud koormused. Pinnas peab kandma kõik määratletud koormused ilma kandva kihi murdumiseta või kahjulikke vajumisteta;
- Vundamendid tuleb dimensioneerida ja kujundada vastavalt Eestis kehtivatele standarditele ja meetoditele;
- Projekteerimine peab hõlmama vundamente ja aluse tugevdamise lahendust;
- Raudbetoonvundamendi betoonosa peab olema ≥ 30 cm ülalpool maapinda.

3.2.8. Tööde etapid

Tööd on kavandatud nelja etapilisena:

- 1 Ehitatakse välja esimene 330/110 kV liin olemasoleva liinikoridori kõrvale.
- 2 110 kV liini L178 toide viiakse ümber uuele rajatud liinile ning vana L178 liin koos mastidega demonteeritakse. Sealjuures tuleb teha 110 kV liinide ümberühendamised selliselt, et L179 jääks lõigus Keila-Paldiski mnt (liinide ristumise koht) lõuna poole ja lõigus Paldiski mnt-Paldiski AJ põhja poole.
- 3 Ehitatakse välja teine 330/110 kV liin varasemalt demonteeritud L178 liinikoridori.
- 4 110 kV liini L179 toide viiakse ümber uuele rajatud liinile ning L179 vana liin ja mastid demonteeritakse.

3.3. Käsitletavad alternatiivid ja stsenaariumid

Kavandatava tegevuse alternatiivid peavad olema reaalsed. Reaalsete alternatiivide määratlemisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest⁵: alternatiiv on vastavuses kavandatava tegevuse eesmärgiga; alternatiiv on vastavuses õigusaktidega; alternatiiv on tehniliselt teostatav; alternatiiv on majanduslikult teostatav, st võimaldab kavandatava tegevuse eesmärgi saavutamist mõistlike vahenditega; alternatiiv võimaldab kavandatava tegevuse eesmärgi saavutamist mõistliku ajaga; alternatiiv vastab parimale võimalikule tehnikale ja/või parimale praktikale; arendaja on põhimõtteliselt valmis pakutud alternatiivi rakendama.

Käesolevas KSH-s ei käsitleta elektriliinile alternatiivseid asukohti, sest selle asukoht on määratud Lääne-Harju ja Harku Vallavolikogude detailplaneeringute algatamise otsustes.

Projekti kohaselt on Keila alajaamast väljatulekul alternatiivlahendus 330 kV ja 110 kV õhuliinide kaablistesse panek. Kaabelliinid tulevad maa seest välja ja lähevad üles masti üle õhuliiniks kinnistutel Männiku tee 3 ja 5. Kaabelliinid läbivad samu kinnistuid, mis õhuliinid põhitrassi variandis, aga nende kaitsevööndid on piisavalt palju väiksemad, et Liinivälja tee 8 ja 9 eluhood ei jääks kaitsevööndisse.

Kavandatavat tegevust hinnatakse võrdluses 0-alternatiiviga (st olemasoleva olukorraga, kui elektriliini ei rajata).

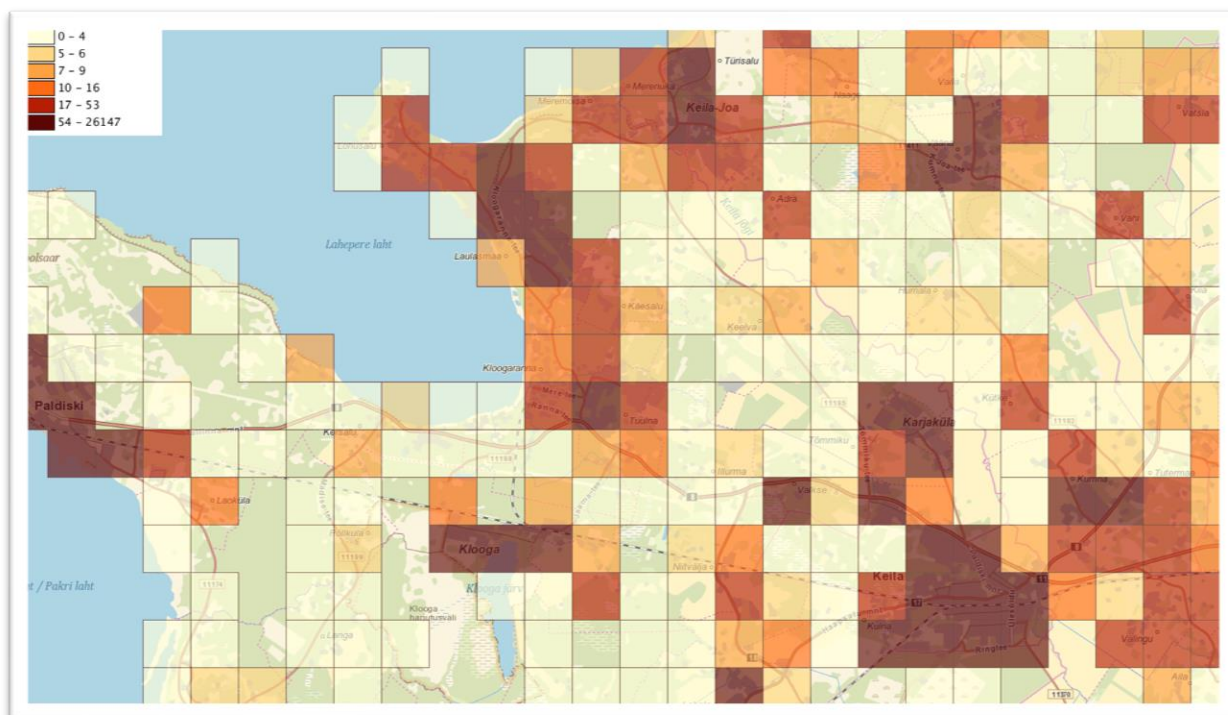
⁵ Allikas: Keskkonnamõju hindamine. Juhised menetluse läbiviimiseks tegevusloa tasandil. Koostaja: K. Peterson. Keskkonnaministeerium, 2007

4. Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus

4.1. Asustus

KSH-ga hõlmatav ala paikneb Lääne-Harju valla ja Harku valla territooriumil hõlmates Paldiski linnas, Klooga alevikus, Kersalu, Kloogaranna, Tuulna, Niitvälja, Illurma, Valkse, Tõmmiku ja Tutermäe külates asuvaid kinnistuid.

Planeeringualade ümbrus on hajaasustatud. Rahvastikutihedus piirkonnas on keskmiselt 4-6 in/km².

Joonis 3. Rahvastikutihedus planeeritava ala ümbruses, 22.09.2020. Allikas: Statistikaamet

4.2. Maakasutus

4.2.1. Trassikoridori kaitsevööndisse jäävad elumumaad

Alad trassikoridoris, mis on elamutele ligemal kui 100 meetrit, on määratud masti rajamise keelualaks, kuna eesmärk on paigaldada mastid elamutest kaugemale. Planeeritava elektriliini trassikoridori jäävad järgmised kinnistud elamutega:

Lääne-Harju vallas Kersalu külas Vanaranna tee 4 (29501:009:0202).

Harku vallas Kumna külas:

- Liinivälja tee 9 (19801:012:0287)
- Liinivälja tee 8 (19801:012:0031)

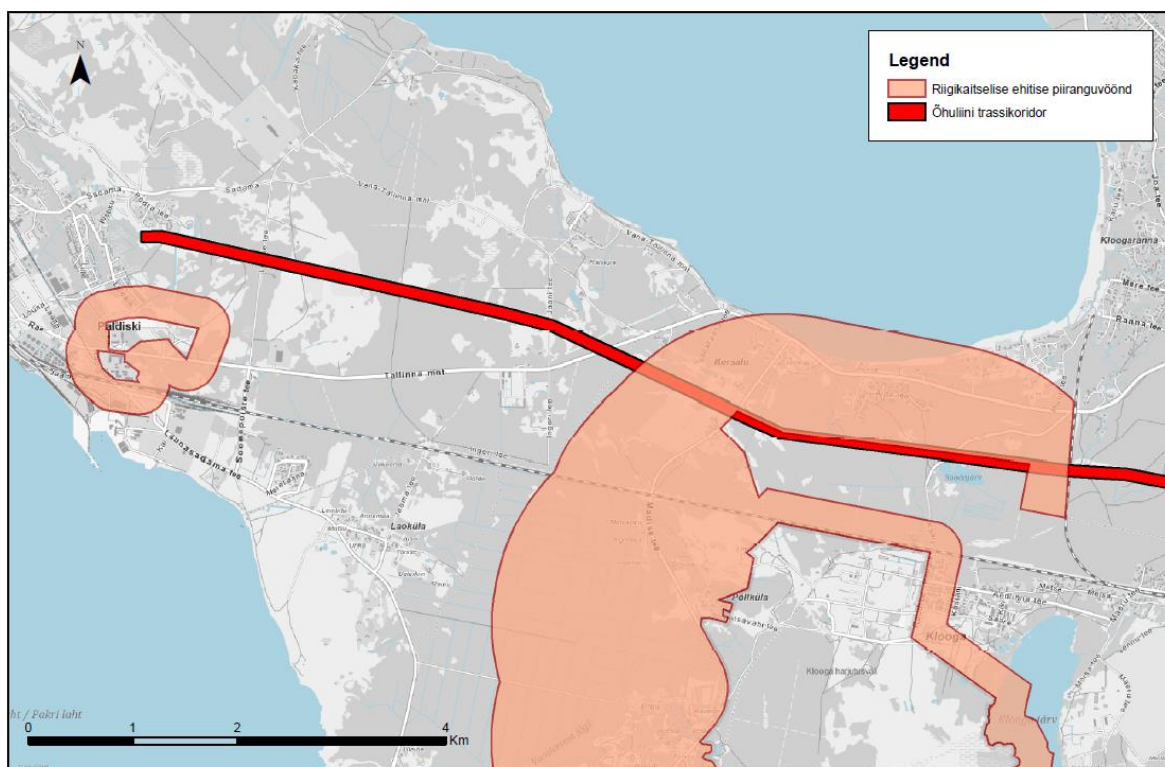
Alternatiivlahenduse (liinide maa alla paigutamine- vt ka ptk 3.3) korral tehakse ületulek Männiku tee 3 (19801:001:2578) ja Männiku tee 5 (19801:012:0315) kinnistutel.

4.2.2. Riigikaitse ehitistest tulenevad piirangud

330/110kV õhuliini mastide täpne kõrgus sõltub projekteeritavast pikiprofilist, orienteeruv keskmine kõrgus on 36 meetrit, teede ja ristumiseta aladel võib olla ka 32 meetrit. Keerulisemate ristumiste korral võivad mastid kõrgemad olla, kuid peaksid üldjuhul jääma alla 45 meetri.

Vastavalt PlanS § 4 lõikele 4 ning Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 punktile 1 tuleb planeering kooskõlastada Kaitseministeeriumiga, kui planeeringuga kavandatakse üle 28 meetri kõrgust ehitist, planeeringuala asub riigikaitse ehitise piiranguvööndis, planeeringu elluviimine võib kaasa tuua riigikaitse ehitise planeeritud töövõime vähenemise või kui planeeringualal asub avalik veekogu. Vastavalt EhS § 120 lõikele 1 on ehitise püstitamine, laiendamine või ümberehitamine ilma Kaitseministeeriumi kooskõlastuseta keelatud juhul, kui kavandatakse üle 28 m kõrguseid ehitisi, kavandatav ehitis asub riigikaitse ehitise piiranguvööndis või kui kavandatav ehitis võib kaasa tuua riigikaitse ehitise töövõime vähenemise.

Riigikaitse ehitiste piiranguvööndite ulatused tuuakse vastavalt Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ sätetele välja planeeringus.

Joonis 4. Riigikaitse ehitiste piiranguvööndite ulatus. Allikas: Maa-amet

4.2.3. Ohtlikest ettevõtetest tulenevad piirangud

Kemikaaliseaduse § 32 sätestab erinõuded maakasutuse planeerimisel. Planeeringute koostamisel tuleb arvestada käitisest lähtuvate asjaoludega. Seejuures tuleb muuhulgas:

- kindlaks teha dominoefektiga käitised;
- rakendada olemasolevas käitisel vajaduse korral lisameetmeid;

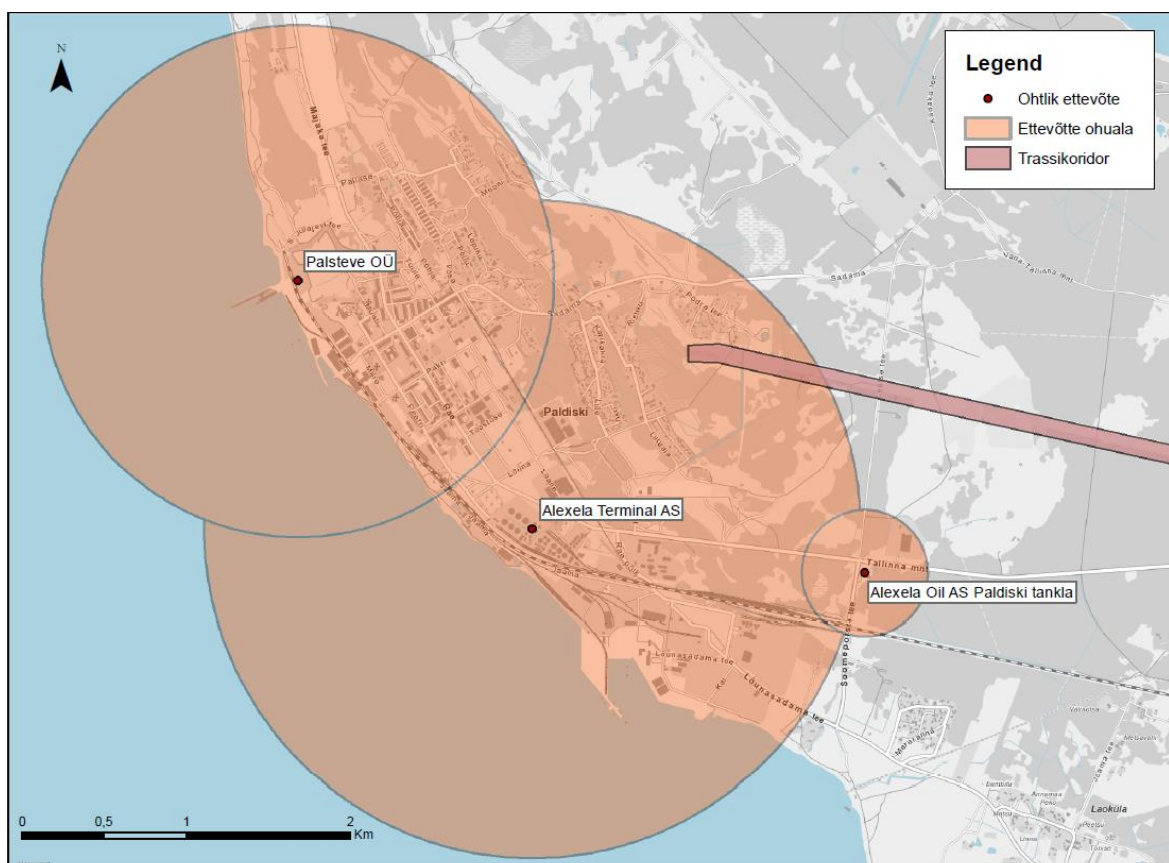
- tagada suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskuse suurenemisel avalikkuse ja käitisest lähtuva õnnetuse mõju piirkonda jääda võivate isikute teavitamine.

Ohtliku ettevõtte ohualasse ehitise kavandamisel tuleb detailplaneering esitada Päästeametile kooskõlastamiseks (KemS § 32 lg 4 p 3). Päästeamet hindab kooskõlastamisel, kas:

- 1) kavandatav planeering või ehtis suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust;
- 2) õnnetuse ennetamiseks kavandatud meetmed on piisavad;
- 3) enne planeeringu kehtestamist või ehitusloa andmist peab käitist käitav isik ettevõtte asukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele ja Päästeametile esitama lisainformatsiooni.

Planeeritav ala on Paldiski linna territooriumil osaliselt A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte Alexela Terminal AS ohualas – vt Joonis 5. Lähtudes ettevõttes käideldavatest kemikaalidest (bensiin, diiseli, gaasikondensaat toornafta, lennukipetrool, benseen, npentaan, paraksüleen, ortoksüleen, metanool, tolupeen, isopreen, stüreen, MTB/ETBE ja etanool) võib eeldada, et tegemist on nii soojuskiirguse kui ülerõhu ohualaga. Ohuala raadius on 1500 meetrit.

Käitiste ohualade ulatused määratakse riskianalüüsis käideldavate kemikaalide üheaegselt hoiustatava kemikaalide koguse ja kemikaalide omaduste põhjal. Juhul, kui hoiustatavate kemikaalide nomenklatuur või kogused muutuvad, siis võib muutuda ka ohuala ulatus.

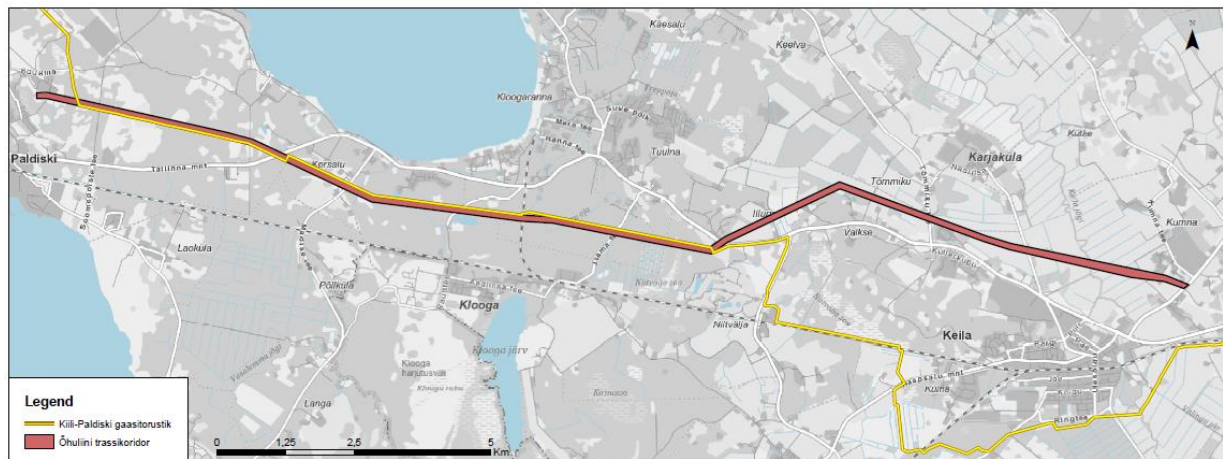

Joonis 5. Ohtlike ettevõtete ohualade ulatused Paldiski linnas. Allikas: Maa-amet

Planeeritava elektriliini trassioridor kulgeb Paldiski linnast kuni Illurmaa küalani Kiili-Paldiski D-kategooria maagaasitorustiku trassiga ühises koridoris – vt Joonis 6. Elektriliin ristub gaasitrassiga Paldiski linnas Tallinna mnt 46 kinnistul (43101:001:0069) ja Rägastiku kinnistul (43101:001:0762),

Niitvälja külas Uus-Villasmaa kinnistul (29501:007:0628) ja Kündari soo kinnistul (29501:007:2250).

Maagaasitorustiku valdaja on Elering AS. Kõrgsurve gaasitrassi torustik on läbimõõduga DN 700 mm, rõhuga 55 baari ja see on ca 1 meetri sügavusel maapinnas.

Joonis 6. Kiili-Paldiski D-kategooria maagaasitorustiku trassi kulgemine planeeringualal

4.3. Maavarad ja maardlad

Planeeritava elektriliini piirkonnas asub 4 ala, kus on registreeritud maardlad. Lähim, 750 m kaugusel põhjas, asub Karjaküla karjäär kohaliku tähtsusega Karjaküla liivamaardlas, kuhu on antud ehituskruusa, ehitusliiva ja täiteliiva kaevandamise luba aastani 2024. Trassist 1,3 km kaugusel põhja suunas asub Aarnamäe liivakarjäär kohaliku tähtsusega Aarnamäe liivamaardlas, kuhu on väljastatud ehitusliiva kaevandamisluba kuni 2023. aastani. Lõuna suunas asub 2,4 km kaugusel kohaliku tähtsusega Ohtu turbamaardla, kus on lubatud kaevandada hästilagunenud ja vähelagunenud turvast Ohtu turbatootmisala, Raja III ja Tammermaa mäeeraldistelt. 2 km kaugusel lõuna suunas asub kohaliku tähtsusega Klooga (Kiimsoo) turbamaardla, kuhu mäeeraldisi registreeritud ei ole.

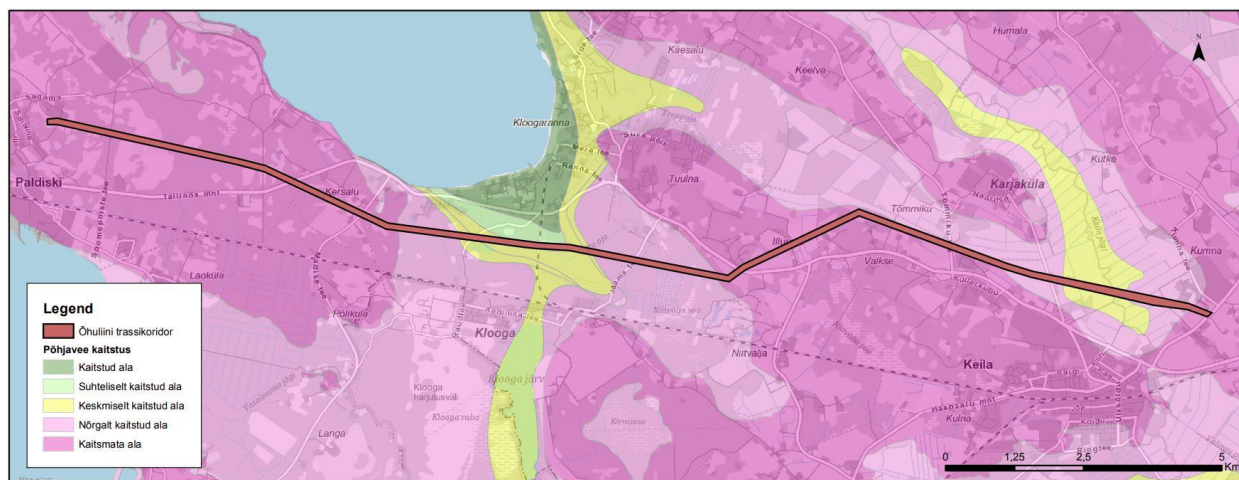
4.4. Põhja- ja pinnavesi

4.4.1. Põhjavesi

Planeeritav elektriliin asub alal, kus maapinnalt esimese aluspõhjalise veekompleksi põhjavesi on looduslikult kaitsmata või nõrgalt kaitstud – vt Joonis 7. Klooga järve ja Kloogaranna piirkonnas on põhjavesi keskmiselt kaitstud kuni suhteliselt kaitstud.

Ala paikneb Lääne-Eesti vesikonna Harju alamvesikonnas ning hüdrogeoloogiliselt Balti arteesiabasseini põhjaosas, kus põhjavesi esineb pinnakattes, aluspõhja ja kristalse aluskorra kivimeis. Suurima mahu ja levialaga neist on aluspõhja kivimitega seotud põhjavesi. Kvaternaari (pinnakatte) setetes esinevad põhiliselt surveta vett sisaldavad ja vahetult meteoroloogilistele mõjuritele alluvad poorsed põhjaveekihi. Pinnakattesesse tungib kogu infiltratsioon ja seda läbib suurem osa põhjavee äravoolust. Suuremal osal alast esineb maapinnalt esimene aluspõhjaline veekiht Ordoviitsiumi lõhelistes ja karstunud karbonaatseis kivimeis, kus põhjavee liikumise kiirus on suur lõhedes ja maapinnalähedastes karstiõõnsustes. Siin levivad katkendlikud, kihilisusega

paralleelsed, enamasti 1– 2 m paksused suhteliselt tugevasti lõhestunud vööd, mille kaudu põhjavesi liigub lateraalsuunas ka puurkaevudesse⁶.

Joonis 7. Põhjavee kaitstuse kaart. Allikas: Maa-amet

Projektilale lähimad puurkaevud Keskkonnaregistri andmetel on:

- puurkaev PRK0011630 (asukoht katastriüksusel 61605:001:2430) – sanitaarkaitseala ulatus 50 m;
- puurkaev PRK0017439 (asukoht katastriüksusel 61605:001:0277) - sanitaarkaitseala ulatus 50 m;
- puurkaev PRK0008597 (asukoht katastriüksusel 61701:004:0004) - sanitaarkaitseala ulatus 50 m;
- puurkaev PRK0011984 (asukoht katastriüksusel 61605:001:0322) – sanitaarkaitseala ulatus 50 m.

4.4.2. Pinnavesi

Keskkonnaregistri andmetel ristub planeeritav elektriliini trassikoridor mitmete veekogudega:

Keila jõgi (VEE1096100) Lääne-Harju vald Valkse küla ja Harku vald Kumna küla. Keila jõe veekaitsevööndi ulatus on 10 m, ehituskeeluvööndi ulatus 50 m ja piiranguvööndi ulatus 100 m. Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga, mille kaldal käsitletavates lõikudes on 4 m laiune kallasarada. Keila jõgi on lõheliste elupaigana kaitstav veekogu (RTL 2002, 118, 1714; RT I, 29.07.2011, 25).

Treppoja (VEE1098900) Lääne-Harju vald Valkse küla. Treppoja veekaitsevööndi ulatus on 10 m, ehituskeeluvööndi ulatus 50 m ja piiranguvööndi ulatus 100 m. Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga, mille kaldal käsitletavates lõikudes on 4 m laiune kallasarada. Treppoja kuulub „Lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse“ ja on kas osaliste lõikudena või tervikuna riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelus.

Soodajärv (VEE2005400) Lääne-Harju vald Klooga alevik. Soodajärve veekaitsevööndi ulatus on 10 m, ehituskeeluvööndi ulatus 25 m ja piiranguvööndi ulatus 50 m. Kuna järve kaldal on mets, siis laieneb ehituskeeluvöönd vastavalt looduskaitseadusele piiranguvööndini. Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga, mille kaldal on 4 m laiune kallasarada.

⁶ Eesti geoloogiline baaskaart 6331. EGK 2014

Otu oja (Tuulna oja) (VEE1099000) Lääne-Harju vald Klooga alevik. Otu oja veekaitsevööndi ulatus on 10 m, ehituskeeluvööndi ulatus 50 m ja piiranguvööndi ulatus 100 m. Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga, mille kaldal käsitletavates lõikudes on 4 m laiune kallasrada.

Klooga oja (Lahepere oja) (VEE1099100) Lääne-Harju vald Klooga alevik. Klooga oja veekaitsevööndi ulatus on 10 m, ehituskeeluvööndi ulatus 50 m ja piiranguvööndi ulatus 100 m. Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga, mille kaldal käsitletavates lõikudes on 4 m laiune kallasrada.

Vastavalt looduskaitseeaduse § 38 lg 4 ei laiene ranna ja kalda ehituskeeluvööndi piirang muuhulgas maaparandussüsteemile ja maakaabelliinile ning § 38 lg 5 järgi kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja -rajatisele, avalikult kasutatavale teele jne.

4.5. Kaitstavad loodusobjektid

Kaitstavad alad ja liigid on EELISe (september 2020) andmete põhjal kantud Joonis 8.

4.5.1. Natura 2000 võrgustiku alad ja hoiualad

Pakri hoiuala

Planeeritavast elektriliinist lähimas kohas ca 700 meetri kaugusele jääb Pakri hoiuala (KLO2000167), mille maismaa pindala on 334,6 ha. Pakri hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide - jõgede lehtersuudmete (1130), laiade madalate lahtede (1160), esmaste rannavallide (1210), püsitaimestuga kivirandade (1220), väikesaarte ning laidude (1620), rannaniitude (1630), hallide luidete (2130*), vähe- kuni keskoiteliste kalgiveeliste järvede (3140), kadastike (5130), lubjarikkal mullal asuvate kuivade niitude (6210), alvarite (6280*), lääne-mõõkrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*), liigirikaste madalsoode (7230), vanade laialehiste metsade (9020*) ning soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) kaitse ning II lisas nimetatud liikide ja EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on: viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), sõtkas (*Bucephala clangula*), krüüsel (*Cepphus grylle*), aul (*Clangula hyemalis*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kühmnokk-luik (*Cygnus olor*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), tutkas (*Philomachus pugnax*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), hahk (*Somateria mollissima*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), emaputk (*Angelica palustris*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius ssp. arenarius*) ja soohiilakas (*Liparis loeselii*).

Pakri linnuala

Natura 2000 võrgustikku kuuluva Pakri linnuala (EE0010129) maismaa pindala on 3276,2 ha ja siseveekogude pindala 33,3 ha. Linnuala välispiir on planeeritavast elektriliinist lähimas kohas ca 700 meetri kaugusel. Isendid, kelle elupaiku kaitstakse, on viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), sõtkas (*Bucephala clangula*), krüüsel (*Cepphus grylle*), aul (*Clangula hyemalis*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kühmnokk-luik (*Cygnus olor*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), tutkas (*Philomachus pugnax*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), hahk (*Somateria mollissima*) ja punajalg-tilder (*Tringa totanus*).

Pakri loodusala

Natura 2000 võrgustikku kuuluva Pakri loodusala (EE0010129) maismaa pindala on 3276,2 ha ja siseveekogude pindala 33,3 ha. Loodusala välispiir on planeeritavast elektriliinist lähimas kohas ca 700 meetri kaugusel. Loodusala kaitse eesmärgiks on järgmised liigid: emaputk (*Angelica palustris*),

nõmmnelk (*Dianthus arenarius ssp. arenarius*), soohilakas (*Liparis loeselii*), jäik keerdsammal (*Tortella rigens*) ja suur-mosaikliblikas (*Euphydryas maturna*).

4.5.2. Kaitsealused liigid

Joonis 8 on EELISE (september 2020) andmed III kaitsekategooria kaitstavate taimeliikide kasvukohtade ja kaitstavate loomaliikide elupaikade ning vääriselupaikade kohta. I ja II kategooria liikide täpsete leiukohtade andmete avalikustamine lubatud ei ole (LKS § lg 1).

Planeeritav Keila 330 kV alajaam ja trassikoridor osaliselt on kavandatud EELISE andmetel II kaitsekategooria linnuliigi põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*) elupaigale. LKS kohaselt arvatakse II kaitsekategooriasse liigid, mis on ohustatud, kuna nende arvukus on väike või väheneb ning levik Eestis väheneb ülekasutamise, elupaikade hävimise või rikkumise tagajärjel ja liigid, mis võivad olemasolevate keskkonnategurite toime jätkumisel sattuda hävimisohtu.

Kersalu külas on planeeritav trassikoridor osaliselt kavandatud III kaitsekategooria linnuliigi rukkirääk (*Crex crex*) elupaigale. LKS kohaselt arvatakse III kaitsekategooriasse liigid, mille arvukust ohustab elupaikade ja kasvukohtade hävimine või rikkumine ja mille arvukus on vähenenud sedavõrd, et ohutegurite toime jätkumisel võivad nad sattuda ohustatud liikide hulka. III kaitsekategooria liikide soodsa seisundi tagatakse vähemalt 10 protsendi teadaolevate ja keskkonnaregistris registreeritud elupaikade või kasvukohtade kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega lähtuvalt alade esinduslikkusest.

Kloogaranna külas on planeeritavast trassikoridorist ca 500 meetri kaugusel I kaitsekategooria linnuliigi merikotkas (*Haliaetus albicilla (L.)*) elupaik. LKS kohaselt arvatakse kaitsekategooriasse liigid, mis on Eestis haruldased, esinevad väga piiratud alal, vähestes elupaikades, isoleeritult või väga hajusate asurkondadena ja liigid, mis on hävimisohus, mille arvukus on inimtegevuse mõjul vähenenud, elupaigad ja kasvukohad rikutud kriitilise piirini ja väljasuremine Eesti looduses on ohutegurite toime jätkumisel väga tõenäoline. I kaitsekategooria liikide kõikide teadaolevate elupaikade või kasvukohtade kaitse tagatakse kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega. Kloogaranna külas asuv merikotka pesapuu ja seda ümbritsev ala 200 meetri raadiuses on püsielupaik, kus rakendub LKS kohane püsielupaikade kaitse kord.

Kloogaranna külas on planeeritava trassikoridori vahetus läheduses II kaitsekategooria linnuliigi kanakull (*Accipiter gentilis*) elupaik.

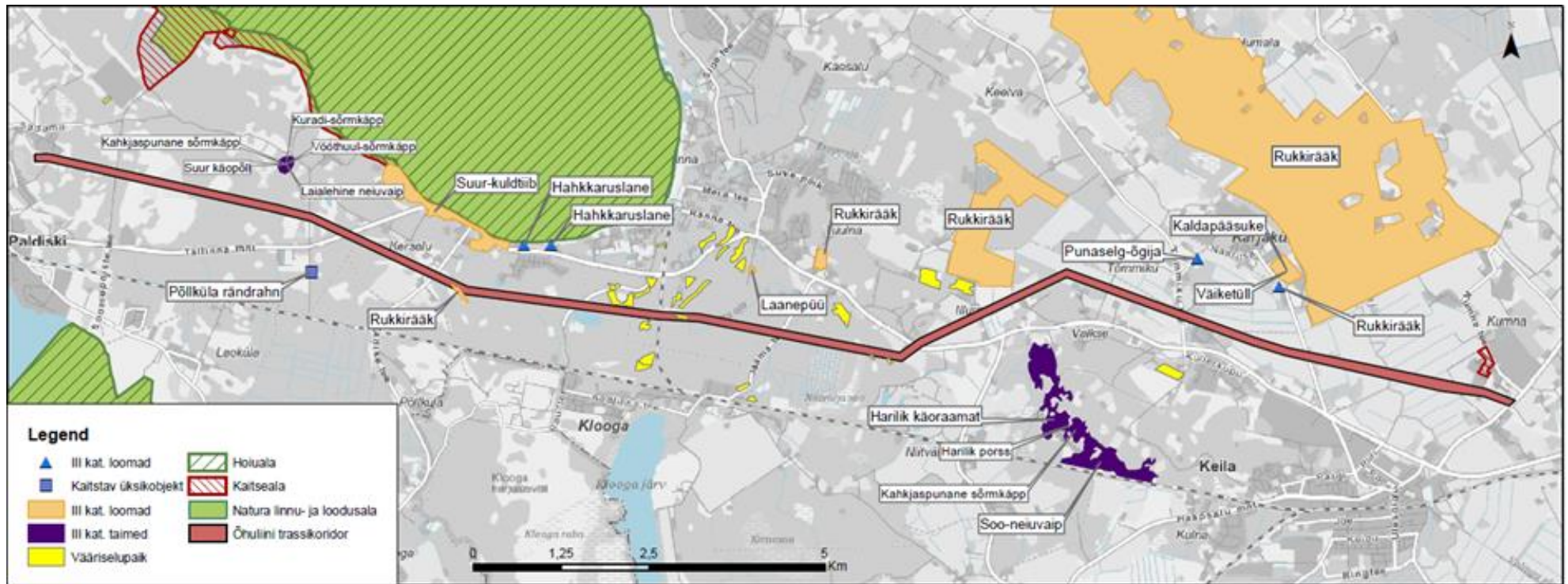
Kõigi kaitstavate taime- ja loomaliikide elupaigad ja leiukohad ning ökoloogilised vajadused võetakse keskkonnamõju hindamisel arvesse ning võimalik mõju neile tuuakse välja KMH aruandes.

4.5.3. Vääriselupaigad

Keskkonnaregistris registreeritud vääriselupaigad on kantud Joonis 8. Planeeritavale elektriliini trassikoridori alale jäävad VEP-id asuvad Lääne-Harju valla Kloogaranna ja Niitvälja külas.

- Kloogaranna külas asub VEP registrikoodiga 207115. VEP-i tüüp on sõnajala kasvukohatüübi lepik. VEP-i pindala on 2,56 ha;
- Kloogaranna külas asub VEP registrikoodiga 207111. VEP-i tüüp on sinihelmika kasvukohatüübi märgalade männikud ja kaasikud. VEP-i pindala on 1,59 ha;
- Niitvälja külas asub VEP registrikoodiga L00049. VEP-i tüüp on sinilille kasvukohatüübi puisrohumaad. VEP-i pindala on 0,23 ha;
- Niitvälja külas asub VEP registrikoodiga L00050. VEP-i tüüp on sinihelmika kasvukohatüübi puisrohumaad. VEP-i pindala on 0,37 ha.

Kõigi vääriselupaikade asukohad ning ökoloogilised vajadused võetakse keskkonnamõju hindamisel arvesse ning võimalik mõju neile tuuakse välja KMH aruandes.

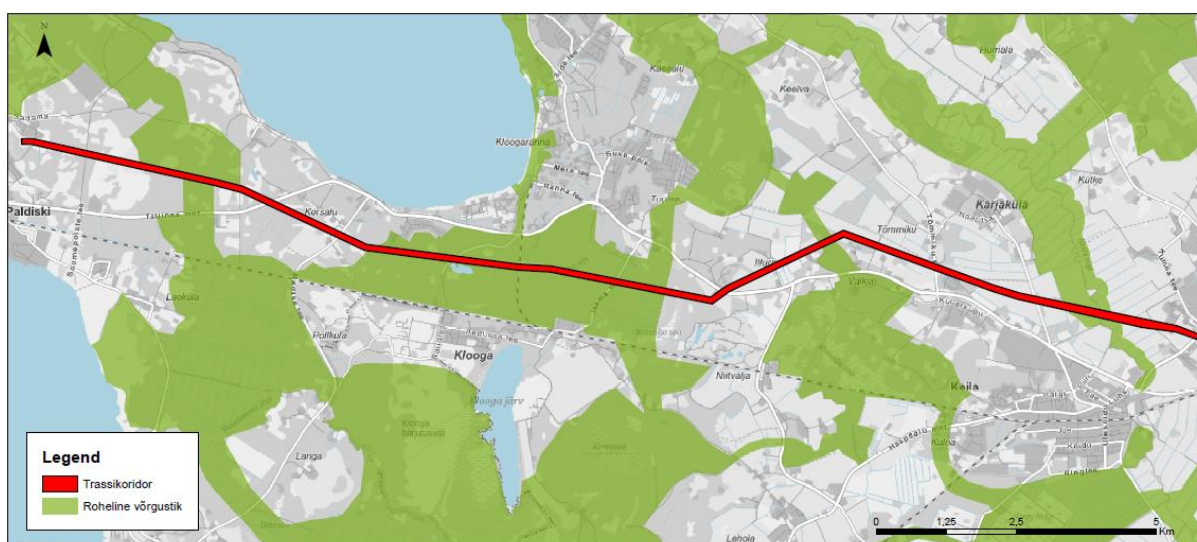
Joonis 8. kaitstavad loodusobjektid planeeritava elektriliini trassikoridori piirkonnas

4.6. Rohevõrgustik

Piirkonna roheline võrgustik ehk rohevõrgustik on algselt määratud Harju maakonnaplaneeringuga 2030+ (kehtestatud 2018). Rohevõrgustik koosneb tuumaladest ja neid ühendavatest koridoridest (ribastruktuuridest). Trassikoridori alale jääb Lääne-Harju vallas kaks rohevõrgustiku koridori ja üks tuumala ning Lääne-Harju ja Harju valla piiril üks rohevõrgustiku koridor.

Maakonnaplaneeringus on toodud rida tingimusi rohelse võrgustiku toimimise tagamiseks, millest kavandatava tegevuse puhul on asjakohasemad:

- rohelse võrgustiku alal kavandatavate planeeringute, kavade jne puhul tuleb igal juhul arvestada seda, et roheline võrgustik jääks toimima.
- rohelse võrgustiku aladele ehitiste/rajatiste kavandamine on erandjuhul lubatud, kui sellega säilib rohelse võrgustiku terviklikkus ja toimimine.
- rohelse võrgustiku koridoridel tuleb võimalusel vältida lageraiet.

Joonis 9. Rohevõrgustiku paiknemine Harju maakonnaplaneering 2030+ põhjal

4.7. Muinsuskaitse objektid

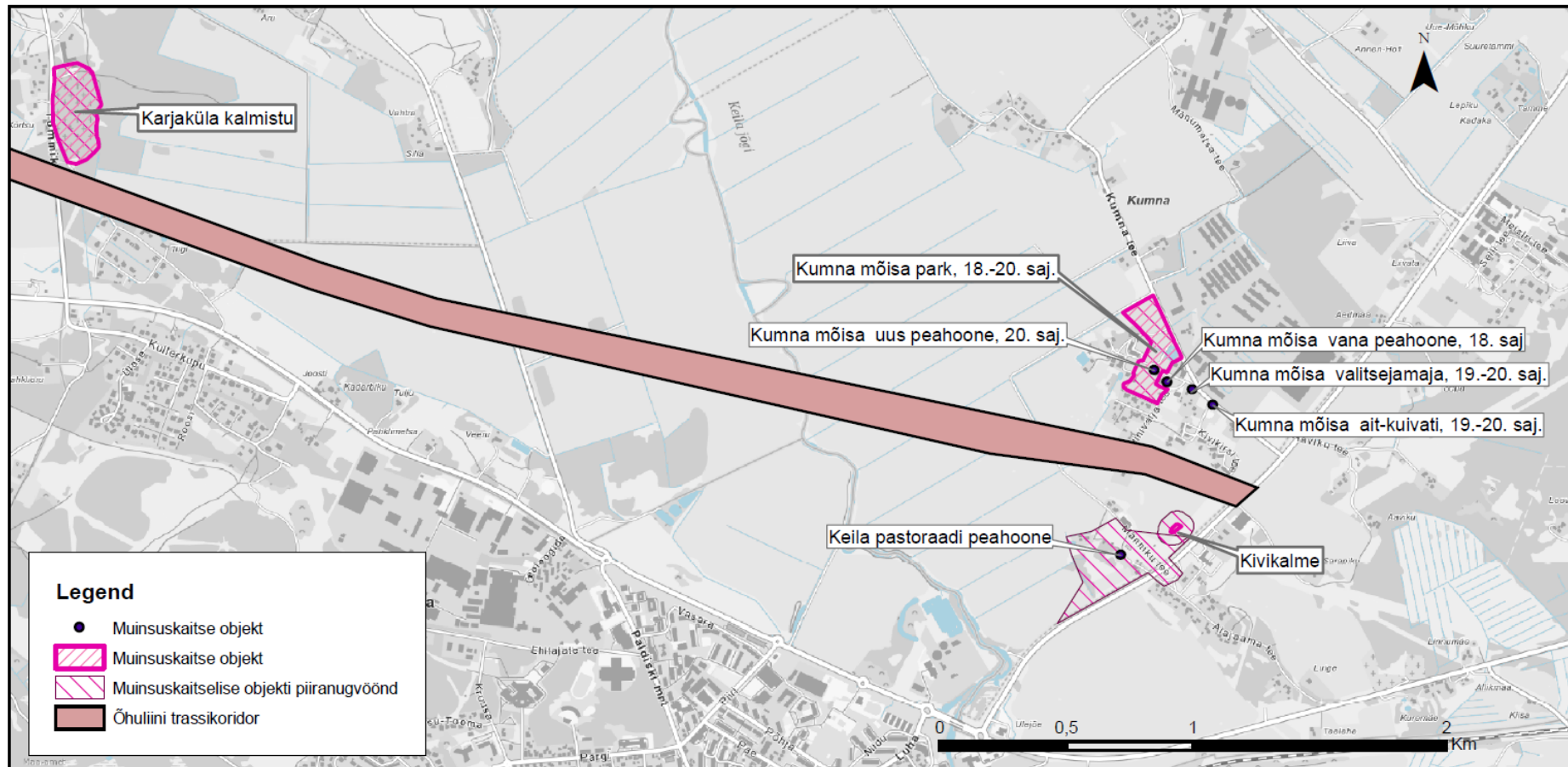
Kultuurimälestiste riikliku registri andmete kohaselt ei ole planeeritava alajaama ega trassikoridori alal muinsuskaitseobjekte. Kavandatava Keila alajaama ja trassikoridori lähialal Harku ja Lääne-Harju vallas asuvad järgnevad muinsuskaitseobjektid (vt Joonis 10):

- ehitismälestis Kumna mõisa vana peahoone (2702), 18. sajand, ca 300 meetrit planeeritava liininikoridorini;
- ehitismälestis Kumna mõisa ait-kuivati (2706), 19.-20. sajand, ca 280 meetrit planeeritava liininikoridorini;
- ehitismälestis Kumna mõisa uus peahoone (2703), 20. sajand, ca 330 meetrit planeeritava liininikoridorini;
- ehitismälestis Keila pastoraadi peahoone (28725), ca 350 meetrit planeeritava liininikoridorini või ca 250 meetrit alternatiivtrassil kaabliteni,
- arheoloogiamälestis Kivikalme (17472), ca 100 meetrit planeeritava liinini või ca 20 meetrit alternatiivtrassil kaabliteni;
- ehitismälestis Kumna mõisa park (2704), 18.-20. sajand, ca 200 meetrit planeeritava liinini;

- ehitismälestis Kumna mõisa valitsejamaja (2705), 19.-20. sajand, ca 300 meetrit planeeritava liinini;
- ajaloomälestis Karjaküla kalmistu (14404), 20 sajandi 1. pool, ca 100 meetrit planeeritava liinini.

Mõju muinsuskaitseobjektidele saab tekkida ehitustegevuse korraldamisest. Muinsuskaitseobjektide, nende piiranguvööndite ulatuse ja olemusega tuleb ehitusprojekti koostamisel ja ehitustööde korraldamisel arvestada. DP koostamise käigus tuleb teha koostööd Muinsuskaitseametiga.

Kui mälestisel, muinsuskaitsealal või mis tahes muus paigas tööd tehes avastatakse inimtegevuse tagajärjel ladestunud arheoloogiline kultuurikiht, sealhulgas inimluud, või kultuuriväärtusega leid, on tööde tegija kohustatud töö seiskama, säilitama leiukoha muutumatul kujul ning viivitamatult teatama sellest Muinsuskaitseametile ja valla- või linnavalitsusele.

Joonis 10. Muinsuskaitseobjektid planeeringuala piirkonnas. Allikas: Kultuurimälestiste register

4.8. Tehniline taristu

4.8.1. Teed

Projekti [1] kohaselt ületab planeeritava elektriliini trassikoridor järgnevaid teid:

- Tee 131 (mitteavalik kohalik-, era- ja metsatee nr 5800188, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Paldiski linn asustusüksus EHAK kood 5925 (peapumpla maa-alal);
- Leetse tee (avalik kohalik-, era- ja metsatee nr 5800008, kehvas seisukorras püsikate, laius 6m). Lääne-Harju vald Paldiski linn Leetse tee L2 (43101:001:0451);
- Tee 54 (mitteavalik kohalik-, era- ja metsatee nr 5800111, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Paldiski linn Männiku (58001:001:0368);
- Jaani tee (avalik kohalik-, era- ja metsatee nr 5800004, kruuskate, laius 6m). Lääne-Harju vald Paldiski linn Jaani tee lõik I (AT0803070286 KOV taotluseta);
- Tallinn-Paldiski riigimaantee nr 8 (põhimaantee, püsikate, laius 10m). Lääne-Harju vald Paldiski linn 8 Tallinn-Paldiski tee (58001:001:0132);
- Vanaranna tee (Tee369 nr. 2953690, kruuskate, laius 4m). Lääne-Harju vald Kersalu küla Vanaranna tee 10 (29501:009:0189);
- Madise tee (kõrvalmaantee, püsikate, laius 6m). Lääne-Harju vald Kersalu küla 11199 Põllküla-Madise tee (29501:009:0293);
- Klooga tee (kõrvalmaantee, püsikate, laius 3m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla 11198 Klooga tee (29501:007:1821);
- Tee 718 (kohalik era- ja metsatee 2957180, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla Keila metskond 45 (29501:007:0212);
- Tee 721 (kohalik era- ja metsatee 2957210, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla Keila metskond 45 (29501:007:0212);
- Tee 719 (kohalik era- ja metsatee 2957190, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla Keila metskond 45 (29501:007:0212);
- Roheline tee (kohalik era- ja metsatee 2954080, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla Keila metskond 45 (29501:007:0212);
- Jaama tee (kõrvalmaantee, püsikate, laius 6m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla 11196 Klooga jaama tee (29501:007:0609);
- Tee 717 (kohalik era- ja metsatee 2957170, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla Keila metskond 44 (29501:007:0211);
- Tallinn-Paldiski riigimaantee nr 8 (põhimaantee, püsikate, laius 10m). Lääne-Harju vald Valkse küla 8 Tallinn-Paldiski tee (29501:007:0657);
- Tee 342 (kohalik era- ja metsatee 2953420, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Illurma küla Kündari rohumaa 15 (29501:007:0260);
- Tee 348 (kohalik era- ja metsatee 2953480, kruuskate, laius 5m). Lääne-Harju vald Illurma küla EHAK kood 2045;
- Tee 356 (kohalik era- ja metsatee 2953570, kruuskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Illurma küla Jaani (29501:007:1306);
- Tee 53 (kohalik era- ja metsatee 2950530, kruuskate, laius 4m). Lääne-Harju vald Valkse küla Ehvardi-Kaarli rohumaa 1 (29501:007:1269);

- Tõmmiku tee (kõrvalmaantee, püsikate, laius 8m). Lääne-Harju vald Kloogaranna küla 11195 Keila-Keila-Joa tee (29501:007:0482);
- Tee 46 (kohalik era- ja metsatee 2950460, püsikate, laius 5m). Lääne-Harju vald Valkse küla EHAK kood 8956;
- Tee 42 (mitteavalik kohalik era- ja metsatee 2950420, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Valkse küla EHAK kood 8956;
- Tee 47 (mitteavalik kohalik era- ja metsatee 2950470, kruuskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Valkse küla EHAK kood 8956;
- Karjaküla tee (kõrvalmaantee, püsikate, laius 8m). Lääne-Harju vald Valkse küla 11194 Karjaküla tee (29501:007:0607);
- Karjaküla kergliiklustee (mitteavalik kohalik era- ja metsatee 2950260, pinnaskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Tõmmiku küla EHAK kood 8499;
- Tee 3 (mitteavalik kohalik era- ja metsatee 2950030, kruuskate, laius 3m). Lääne-Harju vald Valkse küla EHAK kood 8956;
- Mõnumetsa tee (Maanteeameti järgi) / Männiku tee (kaardirakenduse järgi) (mitteavalik kohalik era- ja metsatee 1983015, kruuskate, laius 4m). Harku vald Kumna küla Männiku tee L3 (19801:012:0318);
- Mõnumetsa tee (Maanteeameti järgi) / Männiku tee (kaardirakenduse järgi) (mitteavalik kohalik era- ja metsatee 1983015, kruuskate, laius 4m). Harku vald Kumna küla Männiku tee L2 (19801:001:3152);
- Liinivälja tee (avalik kohalik era- ja metsatee 1982389, püsikate, laius 4m). Harku vald Kumna küla Liinivälja tee L1 (19801:001:3153);
- Kivikirsi tee (avalik kohalik era- ja metsatee 1982307, püsikate, laius 5m). Harku vald Kumna küla Kivikirsi tee L1 (19801:001:3084);
- Harku vald Kumna küla Paldiski kergliiklustee L4 (19801:001:2397);
- Harku vald Kumna küla Paldiski kergliiklustee L3 (19801:012:0582);
- Tallinn-Paldiski riigimaantee nr 8 (põhimaantee, püsikate, laius 12m). Lääne-Harju vald Tutermaa küla 8 Tallinn-Paldiski maantee (19801:001:2651).

Koostöös Maanteeametiga tuleb arvestada järgmisega:

- maanteega paralleelselt kulgeva elektriliini äärmise algasendis juhtme projektsioon peab üldjuhul jääma teemaast välja. Teemaa on maa, mis on õigusaktidega kehtestatud korras
- määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks;
- kaugus maanteega paralleelselt kulgeva 330 kV liini äärmisest algasendis juhtme projektsioonist maapinnal kuni mulde servani peab olema vähemalt 8 m;
- elektriliinimasti vigastuste vältimiseks on kohustuslik masti mistahes maapinnal oleva osa väiksemate vahekauguste puhul kasutada kõrget kupitsat või pörkepiiret. Reeglina tuleb vältida pörkepiirete paigaldamise vajadust ning mastid paigutada väljapoole Maanteede projekteerimismeeskonnas nõutud sõiduteega külgnevat vaba ruumi;
- maanteega lõikuva elektriliini rõhtkaugus peab olema liinipingel 330 kV vähemalt 5 m masti mis tahes osast mulde servani või kraavi välisservani;
- maanteega lõikumisel kasutada maantee ääres vabaltseisvaid ankrumaste;
- lahendus tuleb tööprojekti staadiumis kooskõlastada Maanteeametiga.

Lisaks lõikub planeeritav elektriliini trassikoridor Lääne-Harju vallas Kloogaranna külas laiarööpmelise Klooga-Kloogaranna raudteega (29501:007:0303). Elektriliini projekteerimisel arvestatakse järgmiste tingimustega [1]:

- vastavalt „Elektrifitseeritud raudtee kontaktvõrgu ehituse ja tehnokasutuseeskirja“ punkti 2.2.3 nõuete on 110 kV elektriliini puhul minimaalne kaugus 3 meetrit õhuliini (sh kontaktvõrgu liini) juhtmetest;
- elektrifitseeritud raudteega ristumise koht ei tohi paikneda kontaktvõrgu ankrulõikude vahemiku asukohal;
- elektrifitseeritud raudteega ristumisel eelistada 90° nurka (kuid mitte vähem kui 40°);
- vahekaugus kõrgepingeliini masti alusest kuni ehitusgabariidini mitte elektrifitseeritud raudteel või kuni kontaktvõrgu mastini elektrifitseeritud raudteel peab olema vähemalt masti kõrgus pluss kolm meetrit;
- uue kõrgepingeliini ristumisel raudteega ning olemasoleva kõrgepingeliini likvideerimiseks taotleda täiendavalt tehnilised tingimused raudtee omanikult.

4.8.2. Elektrivõrgud

Projekti [1] kohaselt ületab planeeritava elektriliini trassikoridor järgnevaid elektriliine:

- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv maakaabelliin PEAPUMPLA KKL220057521 Lääne-Harju vallas Paldiski linnas Tallinna mnt 47 (58001:007:0031) ja Naadi tänav lõik I;
- olemasolevad Elektrilevi OÜ kuuluvad keskpinge maakaabelliinid TSINGI I KKL220038613 ja TSINGI II KKL220057473 Lääne-Harju vallas Paldiski linnas Naadi tänav lõik I;
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv keskpinge maakaabelliin KÄSPRE MKL6203907 Lääne-Harju vallas Kersalu külas Vanaranna tee 10 (29501:009:0189) ja alternatiivtrassi puhul Vanaranna tee 5 (29501:009:0382);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv keskpinge õhuliin RUMMU II:RUM K166662958 Lääne-Harju vallas Kersalu külas Madise tee 22 (29501:009:0312) ja Madise tee 24 (29501:009:0313), alternatiivtrassil Klooga alevikus Andrese (29501:009:0365);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv keskpinge maakaabelliin LAULASMAA II:KEJ KKL215216139 Lääne-Harju vallas Kloogaranna külas Klooga-Kloogaranna raudtee R1 (29501:007:0303);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv madalpinge õhuliin KIVINUKA MÜ M165941314 Lääne-Harju vallas Niitvälja külas Kündari soo (29501:007:2250);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv madalpinge õhuliin KARRASE M80229614 Lääne-Harju vallas Niitvälja külas Leedri (29501:007:1545);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv keskpinge õhuliin KARJAKÜLA:KEI K253858315 Lääne-Harju vallas esimene ristumine Niitvälja külas Kõrtsu (29501:007:0815) kinnistul, teine ristumine Valkse külas Evardi-Juhani (29501:007:1224) kinnistul, kolmas ristumine Valkse külas Valkse-Mihkli mets 3 (29501:007:0092) kinnistul, neljas ristumine Valkse külas Niiduritsika (29501:001:0375) kinnistul, viies ristumine Harku vallas Kumna külas Männiku tee 3 (19801:001:2578);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv kõrgepinge õhuliin L3528 KP256066327 Lääne-Harju vallas Valkse külas Niiduritsika (29501:001:0375);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv kõrgepinge õhuliin L3529 KP256066330 Harku vallas Kumna külas Männiku tee 3 (19801:001:2578);
- olemasolev Elektrilevi OÜ kuuluv madalpinge õhuliin M7632968 Harku vallas Kumna külas Liinivälja tee 7 (19801:001:3333).

5. Eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju eelhinnang

KSH VTK koostamisel on arvestatud algatamisotsuste nõudeid ja KeHJS § 40 lõikes 4 esitatud nõudeid KSH aruandele. Alljärgnevalt on antud keskkonnamõju eelhinnang, selgitamaks olulise keskkonnamõju esinemise võimalikkust. Iga teema juures on eelhinnangust lähtuvalt välja toodud, kas on vajadus täpsemaks/asjakohaseks hindamiseks. Nende põhjal on määratletud olulisemad keskkonnateemad, mille kohta viiakse läbi detailsem analüüs ja keskkonnamõju hindamine KSH aruande koostamise etapis.

5.1. Natura eelhindamine

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse või vajadusel taastada üleeuroopaliselt ohustatud liikide ja elupaikade soodne seisund. Natura 2000 loodusladad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ. Tegevuste kavandamisel tuleb võimalikke otseseid ja kaudseid mõjusid Natura aladele arvesse võtta. Eelhindamise eesmärk on selgitada välja kas asjakohane hindamine on vajalik. Juhul, kui eelhindamise tulemusena selgub, et asjakohane hindamine on vajalik, siis viiakse ka see KMH või KSH aruande mahus läbi. Hindamisel kasutatakse Keskkonnaameti tellimusel MTÜ-s Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing koostatud juhendmaterjali „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“ asjakohaseid käsitlusi.

Natura hindamise juures on oluline, et hinnatakse tõenäoliselt avalduvat negatiivset mõju lähtudes üksnes ala kaitse-eesmärkidest. Tegevuse mõjud loetakse oluliseks, kui tegevuse elluviimise tulemusena kaitse-eesmärkide seisund halveneb või tegevuse elluviimise tulemusena (kaitsekorralduskavas sätestatud) ei ole võimalik kaitse-eesmärke saavutada. Ala kaitse-eesmärgid on saavutatud, kui ala terviklikkus on säilitatud. Ala terviklikkuse all mõeldakse eelkõige ala ökoloogiliste funktsioonide (liigisiseste ja -vaheliste suhete, toiduahela, jt funktsioonide) toimimist viisil, mis tagab pikas perspektiivis liigi isendite piisava arvukuse neile sobivates elupaikades ning elupaigatüüpide normaalse suhtesiooni, vastupidamise välistele mõjudele ja jätkuva uuenemise ning taoline ala vajab minimaalset inimesepoolset abi väljastpoolt seda süsteemi.

Kui oluline mõju ei ole teada ja pole piisavalt informatsiooni järelduste tegemiseks mõju puudumise kohta või tõenäoliselt kaasneb oluline mõju, siis tuleb jätkata asjakohase hindamise etapiga. TP staadiumis on asjakohast hindamist võimalik läbi viia juhul, kui eelhindamise tulemusena tuvastatud kavandatavate ebasoodsat mõjuga tegevuste kohta on piisava täpsusega informatsiooni mõju määratlemiseks ja hindamiseks. Kui TP staadiumis puudub kavandatava eeldatavalt ebasoodsa mõjuga tegevuse kohta piisav teave Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks, siis märgitakse eelhindamise järeldustes ära, et asjakohase hindamisega tuleb liikuda TP-le järgnevasse tegevuse kavandamise etappi.

5.1.1 Kavandatava tegevuse seos Natura alade kaitsekorraldusega

Kavandatav tegevuse ei ole Natura alade kaitsekorraldusega seotud ega aita kaasa kaitse-eesmärkide saavutamisele.

5.1.2 Natura 2000 alade kirjeldus

Natura alade kirjeldused on toodud ptk.-s 4.5.1.

5.1.3 Informatsioon kavandatava tegevuse kohta

Ülevaade DP eesmärgist on toodud ptk.-s 1 ja kavandatavatest tegevustest ptk.-s 3.

5.1.4 Mõjuala ulatuse määramine

Kavandatava tegevuse mõjuala moodustab ala, kuhu eeldatavalt ulatuvad kavandatava tegevuse elluviimisega seotud mõjud (otsesed, kaudsed). Mõjuala piiriks on tegevuse elluviimisega kaasnevate mõjude levimise kaugus. Mõjuala määramisel on lisaks tegevuse alale arvestatud ka piirnevate aladega. Kuna eelhindamise etapis ei ole veel antud hinnangut konkreetse kavandatava tegevusega kaasnevale võimalikule mõjule, siis on eelhinnangu koostamisel (esialgse) mõjuala ulatuse määratlemisel lähtutud sarnaste tegevustega kaasnevast mõjust (nt ehitustegevusega kaasnev mõju) ja lähtutud ettevaatusprintsipiist.

Kavandatava tegevuse ja Natura alade vahelised ruumilised seosed (olulised vahemaad) on toodud peatükis 4.5.1. Samas peatükis on toodud ka skeem planeeringuala (tegevuse asukoha) paiknemise kohta Natura 2000 alade suhtes.

5.1.5 Mõju hindamine Natura 2000 võrgustiku aladele

Otsene mõju Natura aladel kaitstavatele liikidele ja elupaikadele võib avalduda läbi objekti hävimise või füüsilise kahjustamise, liikide elupaikade pindala vähenemise või killustamise, alade kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpide/ liikide elupaikade pindala vähenemise või killustamise. Otseseid mõjusid Pakri linnu- ega loodusalale ette näha ei ole.

Kaudne mõju võib avalduda läbi tingimuste ebasoodsamaks muutumise. Arvestades Pakri linnuala kaitse eesmärgiks olevate rändlinnuliikide teadaolevat ruumilist paiknemist, arvukust ja rändekõrgusi ei saa välistada, et elektriliini rajamisega ei kaasne eraldi või koos muude tegevustega oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele. Seega on põhjendatud Natura asjakohase hindamise läbiviimine KSH aruande koostamise käigus.

5.2. Mõju kaitstavatele liikidele

Planeeritav Keila 330 kV alajaam ja trassikoridor on osaliselt kavandatud II ja III kaitsekategooria linnuliikide elupaikadele, ning võib avaldada mõju lähipiirkonnas olevate I kaitsekategooria linnuliikide elutingimustele – vt täpsemalt ptk 4.5.2.

Piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades rakendub LKS kohaselt isendi kaitse. Juhul, kui elupaigale ehitatakse hooned ja rajatised, siis killustab see elupaika ning võib muuta elupaiga keskkonnatingimusi. Kui ehitustegevust alustatakse liigi pestusajal, siis võib eeldada, et linnud hülgavad tugeva häiringu tõttu pesad, ning munad ja/või pojad hukuvad. Mõju olulisuse määramiseks peab liigispetsiifikat tunde spetsialist analüüsima kavandatavat tegevust.

I kaitsekategooria liikide kõikide teadaolevate elupaikade või kasvukohtade kaitse tagatakse kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega. Kloogaranna külas asuv merikotka pesapuu ja seda ümbritsev ala 200 meetri raadiuses on püsielupaik, kus rakendub LKS kohane püsielupaikade kaitse kord.

5.3. Mõju maaksautusele

Planeerimistegevus

Alal võib jätkuda olemasolevate katastriüksuste ja kinnistute sihtotstarbe kohane maakasutus ning tuleb arvestada elektriliini rajamisega kuni elektriliini ehitustegevuse alguseni. Maa ostmisel või rentimisel peab isik arvestama elektriliini rajamisega. Kuni eskiisprojektis kavandatu elluviimiseni trassikoridori alal uute ehitiste planeerimiseks, projekteerimiseks ja ehitamiseks tuleb küsida

arvamust elektriliini omanikult (AS Elering) enne detailplaneeringute algatamist või projekteerimistingimuste väljastamist.

Rohevõrgustik

Planeeritud trassikoridor lõikab mitmeid rohevõrgustiku koosseisu kuuluvaid elemente. Üldpõhimõtte kohaselt ei kavandata maakasutuse muutusi, infrastruktuuriobjekte või muid rajatisi, mis mõjutaks oluliselt rohevõrgustiku sidusust ja toimimist või tekitaks barjääriefekti. Trassikoridori kavandamisel tuleb arvestada planeeringuga kehtestatavate rohevõrgustiku kasutustingimustega, mille järgimisel tagatakse ka rohevõrgustiku säilimine ja sidusus. Trassikoridor ja liin ei ole erinevalt tiheda liiklusega maanteest või elamualast valdavale osale liikidest oluliseks liikumistakistuseks. Rohekoridori funktsioonide säilimine oleneb konkreetsest projektlahendusest, nt mastide paigutusest maastikul.

Põllumajandus

Põlluharimisel põllutöömasinatega töötamisel liinide kaitsevööndis mingeid piiranguid ei ole. Juhtmete all ja neile lähemal kui 5 meetrit tuleb vältida selliste masinate ja mehhanismide kasutamist, mille töökõrgus võib ületada 4,5 meetrit (nt tõstukid, laadurid jms). Eriti ettevaatlik tuleb olla masinatega mastide lähedal liikudes, sest masti tõmmitsatesse takerdumine või mastiga kokkupuude võib luua ohtliku olukorra ja kaasa tuua tekitatud kahjude hüvitamise nõude. Põllukultuuride ja kultuurkarjamaade kastmisel peavad kastmisseadmed olema paigaldatud selliselt, et oleks välistatud veejoa sattumine juhtmetele lähemale kui 5 meetrit.

Talumistasu

Talumistasu on hüvitis maaomanikule tehnovõrkude ja -rajatiste talumise eest. Talumistasu maksavad maaomanikele tehnovõrkude valdajad. Vastavalt seadusele on maaomanikul õigus taotleda kavandatava 330 kV õhuliini talumise eest tasu. Kui kinnistule ei ole tehnorajatist veel ehitatud, kuid on sõlmitud maa kasutamise leping kinnisasja omaniku ja tulevase tehnorajatise omaniku vahel, siis alates maa kasutamise lepingu sõlmimisest on kinnisasja omanikul õigus taotleda talumise tasu. Talumise tasu võib kinnisasja omanik taotleda ka tema kinnistule ulatuva kaitsevööndi eest, kui liin ise kulgeb väljaspool konkreetset kinnistut.

5.4. Mõju muinsuskaitseobjektidele

Mõju muinsuskaitseobjektidele saab tekkida ehitustegevuse korraldamisest. Muinsuskaitseobjektide, nende piiranguvööndite ulatuse ja olemusega tuleb ehitusprojekti koostamisel ja ehitustööde korraldamisel arvestada. DP koostamise käigus tuleb teha koostööd Muinsuskaitseametiga.

Kui mälestisel, muinsuskaitsealal või mis tahes muus paigas tööd tehes avastatakse inimtegevuse tagajärjel ladestunud arheoloogiline kultuurkiht, sealhulgas inimluud, või kultuuriväärtusega leid, on tööde tegija kohustatud töö seiskama, säilitama leiukoha muutumatul kujul ning viivitamatult teatama sellest Muinsuskaitseametile ja valla- või linnavalitsusele.

5.5. Müra ja vibratsioon

Liinidest kostuvat heli on enamasti kahte liiki: niiske ilma või härmatisega kaasnev iseloomulik särin ning tuule undamine juhtmetes. Särinat esineb rohkem kõrgema pingega vanematel liinidel, kus seda tekitavad juhtmete ja tarvikute teravikud ja ebatasasused, tekitades enda ümber suurema elektrivälja. Uutel liinidel on särinaefekt võrdlemisi väike. Tuule undamist juhtmetes võib kuulda väga tugeva tuule ja tormi korral avatud maastikul.

Elektriliinide mürataset eraldi normeeritud ei ole, mistõttu tuleb võrdlemisel kasutada tööstusettevõtete kohta kehtivaid müra normtasemeid. Seega peavad müratasemed vastama keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme

mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid" toodud nõuetele. Kavandatavale tegevusele kohaldatakse taotlustaseme norme.

Kavandatud tegevuste elluviimisega kaasneb ehitustegevus, mis põhjustab müra ja vibratsiooni. Müra ja vibratsioon tuleneb ehitusmasinate tööst, mis mõjutab peamiselt lähialal elavaid inimesi. Tegemist on lühiajalise häiringuga, mis kaob pärast tööde lõppu. Müra negatiivse mõju vältimiseks tuleb ehitustöödel kasutada heas korras ja kehtivatele normidele vastavaid masinaid ja seadmeid ning kinni pidada õigusaktides kehtestatud nõuetest ehitustööde teostamist lubavate kellaegade osas.

Vibratsioonitasemed peavad vastama sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid" toodud nõuetele. Arvestades ehitustööde mahtu ja iseloomu ei ole ülemäärase vibratsiooni teket ette näha.

5.6. Mõju inimese tervisele heaolule ja varale

Mõju inimese tervisele

Elektri ülekandmist ilma elektri- ja magnetväljadeta eksisteerida ei saa. Iga pingestatud elektrijuht või seade alates võimsatest elektriliinidest kuni iga kodumasinani tekitab enda ümber elektri- ja magnetvälja. Elektromagnetilised väljad sisaldavad koos levivaid elektri- ja magnetvälju. Vältimaks kokkupuudet suuremate ja inimesi ohustatavate elektromagnetväljadega, on sätestatud nii riiklikud kui ka rahvusvahelised piirväärtused keskkonnas esinevate väljade tugevuse kohta. Eestis kehtestatud lubatud maksimaalsed väärtused on toodud Sotsiaalministri 21.02.2002 määrusega nr. 38 „Mitteioniseeriva kiirguse piirväärtused elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes, õpperuumides ja mitteioniseeriva kiirguse tasemete mõõtmine". Vastavalt määrusele on 50 Hz elektrivälja tugevuse piirväärtuseks elanikkonnale 5 000 V/m ja magnetvootiheduse piirväärtuseks 100 μ T. Magnetvootiheduse väärtused on otseses sõltuvuses kõrgepingeliini koormusest ehk voolutugevusest liinis. Elektromagnetväljad võivad stimuleerida närvisüsteemi ning tekitada kehas termoeefekti. Nimetatud mõjud võivad tekkida eelkõige juhul kui ületatakse kehtestatud väljatugevuste piirväärtusi.

Mõju inimese heaolule

Suurte trassikoridoride peamine mõju heaolule on nende visuaalne häirivus. Häirivuse all mõeldakse tegurit, mida üksikisik või rühm tajub negatiivsena, ebameeldivana ja soovimatuna (WHO 1980) ning seda ei ole võimalik normtasemetega reguleerida. Visuaalne häirivus on suurem üldiselt hajaasustatud piirkonadades ja avatud maastike puhul. Häirivuse mõju oleneb otseselt vastuvõtja meelestatusest taristuobjekti suhtes.

Ehituse ajal võivad liinikoridori ja ehitusmaterjali kohaleveoteede läheduses elavate inimeste heaolu otseselt negatiivselt mõjutada:

- õhuliini ehitustöödega seotud ajutised liikluspiirangud;
- raskeveokite liiklusest tingitud kohalike teede seisukorra halvenemine.

Nimetatud mõjud võivad häirida kohalike elanike ja maaomanike igapäevast tegevust ja muuta harjumuspäraseid liikumisteid. Mõju on ajutine ja möödub objekti ehitustööde lõppemisel. Mõju ei ole oluline, sest peamised ehitustööd toimuvad liinikoridoris ja ehitustööde asjakohasel planeerimisel saab häiringud viia minimaalseks. Oluline on kohalike elanike ja maaomanikega arvestamine ning teavitamine ehitustööde algusest ja kestusest ning võimalikest eelseisvatest häiringutest.

Mõju varale

Mõju piirkonna inimeste varale avaldub eelkõige olulise keskkonnamõjuga objektidest tulenevatest mõjudest hoonetele ja rajatistele – tulekahju või plahvatusoht, õhusaaste, tugev vibratsioon või helirõhutase. Sellise tasemega mõjusid DP-ga kavandatud tegevused eeldatavalt ei põhjusta.

5.7. Jäätmeteke

Kavandatavast tegevusest tekib jäätmeid ehitustööde tegemise ajal. Ehitusjäätmete liigiti kogumise ja utiliseerimise eest vastutab ehitusettevõtja. Arvestades tööde mahtu ja iseloomu on ehitusjäätmete kogus väike.

Kõrgepingeliinide ekspluateerimisel olulist jäätmeteket ette näha ei ole.

5.8. Õnnetuste esinemise võimalikkus

Elektriga seotud õnnetused võib jaotada justkui kahte ossa – elektrilöögid ja elektrist alguse saanud tulekahjud. Elektriliinidega võivad tekkida õnnetused liinide katkemisel ja maha kukkumisel või mastide murdumisel. Juhul kui kõrgepingetraat katkeb ja langeb maha, tekib ohtlik ala maapinnal selle ümber 25 meetri raadiuses. Elektrivoolu on võimalik välja lülitada ainult alajaamas.

5.9. Kumulatiivsed mõjud

Planeeritav Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassikoridor saab alguse Harju maakonnas Harku valla Keila alajaamast ning suundub Lääne-Harju valla Paldiski alajaama. Planeeritava trassikoridori kogupikkus ca 22 km , millest Harku valda jääb ca 2 km pikkune lõik. KeHJS § 6 lg 1 punkti 30 kohaselt on kõrgepingeliini püstitamine, kui selle pinge on vähemalt 220 kilovolti ja pikkus üle 15 kilomeetri olulise keskkonnamõjuga tegevus.

5.10. Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus

Arvestades planeeringuala asukohta, sh kaugust riigipiirist, kavandatava tegevuse iseloomu, seost teiste asjassepuutuvate strateegilise planeerimise dokumentidega ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, siis ei ole tõenäoline, et kavandatava tegevusega võiks kaasned piiriülene keskkonnamõju ehk mõju mõne naabერიigi keskkonnaseisundile.

6. KSH läbiviimise meetodika

Keskkonnamõju hindamisel lähtutakse Eestis ja Euroopa Liidus kehtivate asjakohaste õigusaktide nõuetest. Mõjude olulisuse tuvastamisel lähtutakse eelkõige õigusaktides määratud normidest. Peamised menetlust suunavad õigusaktid on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju hindamissüsteemi seadus (KeHJS)⁷ ning planeerimisseadus (PlanS)⁸.

Hindamise läbiviimisel kasutatakse Keskkonnaministeeriumi juhendmaterjali „Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhend“ jt asjakohaseid meetoodilisi juhendeid.⁹ Samuti võetakse keskkonnamõju hindamisel arvesse keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ja üldtunnustatud hindamismetoodikat.

KSH käigus analüüsitakse, hinnatakse ja võrreldakse looduskeskkonna (kaitstavad, loodusobjektid, taimestik, loomastik, rohevõrgustik, pinna- ja põhjavesi jms) ja sotsiaalmajanduslikke (eelkõige inimeste tervist ja heaolu ning neid kavandatava tegevuse poolt mõjutavaid) tegureid ning tuuakse esile nende omavahelised seosed. Eeldatavalt tekkivaid mõjusid hinnatakse vastavalt mõjude suurusele, kestvusele (lühiajaline ja pikaajaline), mõjude iseloomule, kumulatiivsusele ning mõjude olulisusele.

Kasutatav hindamismetoodika põhineb kvalitatiivsel ja kvantitatiivsel hindamisel, mille hulka kuuluvad:

- teemakohase kirjanduse ja muude asjakohaste dokumentide läbitöötamine;
- ekspertarvamused mõju olulisuse selgitamiseks;
- konsultatsioonid olulist teavet omavate asutustega;
- konsultatsioonid üldsuse ja kolmandate osapooltega.

KSH käigus:

- hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevaid võimalikke olulisi keskkonnamõjusid, määratletakse mõjude ulatus;
- pööratakse tähelepanu piirkonna senisest ja kavandatavast maakasutuse spetsiifikast tulenevatele probleemidele ja valdkondadele: roheline võrgustik, asustuse paiknemine, mõju põhja- ja pinnaveele, elanike joogiveega varustamise küsimused, inimese tervist ja heaolu mõjutavad tegurid (müra, õhusaaste, joogivee kvaliteet) jms;
- hinnatakse võimalikke koosmõjusid;
- antakse soovitusi võimalike negatiivsete mõjude vältimiseks ja leevendamiseks.

Lähtudes DP eesmärgist ja käsitletavast maa-alast KSH aruande koostamise käigus:

- 1) analüüsitakse kavandatava tegevuse võimalikke alternatiive/stsenaariume ning maa-ala kasutusvõimalusi (muuhulgas 0-alternatiivi), kuid ei vaadelda alternatiivseid asukohti väljaspool planeeringuala;
- 2) hinnatakse DP-ga kavandatava tegevuse võimalikku olulist mõju planeeringuala looduskeskkonnale, keskkonnaseisundile ja elanikele ning võimaliku mõjuala ulatuses väljaspool planeeringuala sõltuvalt mõjuallikast ja mõjutatavatest keskkonnaneelementidest.

Planeeringulahenduse väljatöötamise üheks põhimõtteks on, et kavandatav tegevus avaldaks tulevikus planeeringuala keskkonnale kokkuvõttes võimalikult väikest negatiivset mõju. KSH ekspertide analüüsitulemused edastatakse planeeringu koostajale teadmiseks ja arvestamiseks.

KSH käigus selgitatakse välja ka kavandatavad tegevused, millel võib eeldatavasti olla oluline negatiivne mõju või ka positiivne mõju.

⁷ Elektrooniline Riigi Teataja – <https://www.riigiteataja.ee/akt/101092015012?leiaKehtiv>

⁸ Elektrooniline Riigi Teataja – <https://www.riigiteataja.ee/akt/110112015009?leiaKehtiv>

⁹ Vt Keskkonnaministeeriumi veebileht: <http://www.envir.ee/et/ksh-juhendid-ja-uuringud>

Keskkonnanäring on inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule või varale või kultuuripärandile. Keskkonnanäring on ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata.¹⁰

*Olulise keskkonnanäringu tekkimist eeldatakse:*¹¹

- 1) keskkonna kvaliteedi piirväärtuse ületamisel (keskkonna kvaliteedi piirväärtus on keskkonna keemilisele, füüsikalisele või bioloogilisele näitajale kehtestatud piirväärtus, mida ei tohi inimese tervise ja keskkonna kaitsmise huvides ületada);
- 2) saastatuse põhjustamisel (saastatus on saastamisest põhjustatud oluline ebasoodne muutus õhu, vee või pinnase kvaliteedis);
- 3) keskkonnakahju põhjustamisel;
- 4) olulise keskkonnamõju põhjustamisel;
- 5) olulise ebasoodsa mõju tekitamisel Natura 2000 võrgustiku alale.

Natura hindamisel on meetodiliseks aluseks „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis”.¹² Natura hindamine esitatakse KSH aruandes selgelt eristuva eraldi osana, kus keskendutakse vaid konkreetse ala kaitse-eesmärgiks olevatele loodusdirektiivi elupaigatüüpidele ja liikidele.

KSH aruandes esitatakse DP elluviimisega kaasneva olulise negatiivse keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmed.

Otsene mõju avaldub tegevuse otsestes tagajärgedes tegevusega samal ajal ja kohas. Arvestatakse nii toimimisega kaasnevaid kui ka hädaolukordadega seotud mõjusid ning käsitletakse nii soovimatuid negatiivseid kui ka positiivseid mõjusid.

Kaudne mõju kujuneb keskkonnanäringute omavaheliste põhjus-tagajärg seoseahelate kaudu. See võib avalduda vahetust tegevuskohast eemal ning mõju võib välja kujuneda alles pikema aja jooksul.

On rida asjaolusid, mis mõjutavad konkreetseid kavandatava tegevusega seotud otseseid, kaudseid ja kumulatiivseid mõjusid ning mõjude interaktiivsust. Vastavalt sellele valitakse töö käigus praktiline(sed) ja sobiv(ad) meetodika(d) või nende kombinatsioonid, mille puhul on võimalik arvesse võtta mõju iseloomu, saadaolevate andmete olemasolu ja kvaliteeti ning aja ja muude ressursside olemasolu.

¹⁰ KeÜS § 3 lg 1; eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/128062016019?leiaKehtiv>

¹¹ KeÜS § 3 lg 2; § 7 lg 3 ja 5; eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/128062016019?leiaKehtiv>

¹² Kutsar, R.; Eschbaum, K. ja Aunapuu, A. 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. Tellija: Keskkonnaamet

7. DP ja KSH osapooled

Käesolevas peatükis on esitatud DP ja KSH koostamise osapooled ning DP töörühma ja KSH eksperdirühma koosseis.

Tabel 1. Keila-Paldiski 110/330kV DP ja KSH koostamise osapooled

Osapool	Asutus	Kontaktisik	Kontaktid
Otsustaja (DP kehtestaja)	Lääne-Harju Vallavolikogu		
DP ja KSH koostamise korraldaja	Lääne-Harju Vallavalitsus		
DP koostamise konsultant ja KSH läbiviija	Skepast&Puhkim OÜ		
DP heakskiitja	Rahandus-ministeerium		
Arendaja	Energiasalv Pakri OÜ	Peep Siitam	
Puudutatud isik	Elering AS		
Puudutatud isik	Harku vald		

Vastavalt KeHJS § 34 lõikele 5 peab DP KSH juhteksperdil olema kehtiv keskkonnamõju hindamise litsents. KSH juhteksperdi on Aide Kaar (keskkonnamõju hindamise litsents KMH0123, kehtiv kuni 03.05.2022). Ühtlasi vastab Aide Kaar KeHJS § 34 lg 4 KSH juhteksperdi pädevusele esitatud nõuetele.

Ekspertühma liikmed on KeHJS § 14 lg 3 ja 4 alusel valinud juhteksperdi vastavalt nende pädevusele, varasematele töökogemustele ja omavahelise koostöö kogemusele. Ekspertühma liikmete pädevuse eest vastutab KeHJS § 14 lg 1 kohaselt juhteksperdi.

DP töörühma ja KSH eksperdirühma koosseis:

- Piret Kirs – projektijuht-planeerija
- Aide Kaar– valdkonnad: mõju inimese tervisele, heaolule ja varale, õnnetuste tekke tõenäosus;
- Raimo Pajula –valdkonnad: elustik, ökoloogia ja kaitstav loodus;
- Ingo Valgma - valdkonnad: geoloogia, hüdrogeoloogia, pinna- ja põhjavesi, maardlad, maaparandussüsteemid;
- Jüri Hion - valdkond: jäätmete ja jäätmete käitlusvõimalused;
- Moonika Lipping – valdkond: mõju maakasutusele ja taristule;
- Eike Riis – valdkond: kultuuriline keskkond;
- Marko Lauri – GIS analüüs;
- isik selgub KSH programmi menetluse jooksul - valdkond: elektromagnetvälja mõjud;
- Kajaja Acoustics OÜ- valdkond: müra ja vibratsioon.

Täiendavalt kaasatakse vastava vajaduse ilmnemisel valdkonnaeksperte detailplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise käigus.

8. Planeeringu koostamise ja KSH eeldatav ajakava

DP ja KSH menetlemine toimub üheaegselt, mis võimaldab arvestada võimalikult suures ulatuses DP elluviimisega kaasnevaid mõjusid ja tagada seeläbi säästev ja tasakaalustatud ruumiline areng. Planeeringulahenduse koostamine ja avalikustamine toimuvad paralleelselt ja integreeritult KSH protsessiga, mistõttu on kaasatud kogu menetlusse üheaegselt nii planeeringu koostaja kui KSH ekspert.

Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse etapis prognoositud DP ja KSH protsessi orienteeruv ajagraafik on esitatud alltoodud tabelis (Tabel).

Tabel 2. Keila -Paldiski 110/330kV DP ja KSH läbiviimise detailsem ajakava koos esialgsete tähtaegade ja täitjatega

Tegevus	Ajaline ressurss	Täitja
Detailplaneeringu ja KSH algatamine	31.08.2020	omavalitsus
LS ja VTK koostamine	September 2020 – oktoober 2020	Konsultant koostöös Energiasalv Pakri OÜ ja omavalitsusega
Olemasolevate andmete ja uuringumaterjalide sobivuse, kasutatavuse ja täiendavate uuringute läbiviimise vajaduse analüüs	Oktoober 2020	Konsultant
Lähteseisukohtade ja VTK ettepanekute küsimine, avalikustamine	Oktoober – november 2020	Omavalitsus koostöös konsultandiga
Detailplaneeringu eskiislahenduse ja KSH aruande eelnõu koostamine	Oktoober – detsember 2020	Konsultant koostöös Energiasalv Pakri OÜ ja omavalitsusega
Detailplaneeringu eskiislahenduse ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek	Jaanuar 2021	Omavalitsus koostöös Energiasalv Pakri OÜ ja konsultandiga
Detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalik arutelu	Jaanuar- veebruar 2021	Omavalitsus koostöös Energiasalv Pakri OÜ ja konsultandiga
Detailplaneeringu põhilahenduse ja KSH aruande koostamine	veebruar – märts 2021	Konsultant koostöös Energiasalv Pakri OÜ ja omavalitsusega
Detailplaneeringu ja KSH aruande kooskõlastamine	Aprill-mai 2021	Omavalitsus koostöös konsultandiga
Detailplaneeringu vastuvõtmine	Mai-juuni 2021	Omavalitsus
Detailplaneeringu avalik väljapanek	Juuni - juuli 2021	Omavalitsus koostöös konsultandiga
Detailplaneeringu avalik arutelu	Juuli 2021	Omavalitsus koostöös konsultandiga
Detailplaneeringu lahenduse täiendamine avalikustamise tulemuste põhjal	Juuli-august 2021	Konsultant koostöös omavalitsuse ja konsultandiga
Detailplaneeringu heakskiitmine	August 2021	Rahandusministeerium
Detailplaneeringu täiendamine ja kehtestamiseks ettevalmistamine	September 2021	Konsultant koostöös Energiasalv Pakri OÜ ja omavalitsusega
Detailplaneeringu kehtestamine	September 2021	Omavalitsus

9. Koostöö ja kaasamine

Vastavalt PlanS-i § 124 lg 7 lähtutakse DP menetlemisel koos KSH-ga ÜP menetlusnõuetest. Seetõttu koostatakse PlanS § 76 alusel DP koostöös valitsusasutusega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi DP käsitleb ning DP ja KSH koostamisse kaasatakse riigihalduse minister kui valdkonna eest vastutav minister ja isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla selle koostamisse kaasatud, samuti asutused, keda detailplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju tõenäoliselt puudutab või kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Kaasatavate asutuste ja isikute loetelu koostamisel on aluseks PlanS-i § 81 lg 2, Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ (VVM nr 133) § 3 ja KeHJS-e § 2³ ja planeerija ning omavalitsuse kogemus planeeringute koostamisel.

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi ja eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju vastu on hetkeseisuga (DP lähteseisukohtade ja KSH VTK koostamise hetkel) esitatud alljärgnevas tabelis (Tabel). Kaasatavate nimekiri täpsustub DP ja KSH koostamise käigus.

Tabel 3. Detailplaneeringu ja KSH koostamise protsessi kaasatava isikud ja asutused

Asutus/isik	Kaasamise põhjendus
Kaitseministeerium	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 ¹³ § 3 p 1 (planeeringuga kavandatakse keskmiselt 36 m kõrguseid ehitisi).
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	PlanS § 81 lg 2 kui energeetikavaldkonna arengu eest vastutav ministeerium
Rahandusministeerium	PlanS § 81 lg 2 ja 3, § 90 (Harju talitus)
Keskkonnaamet	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 2 (planeeringu elluviimisega võib kaasneeda oluline keskkonnamõju), KeHJS § 2 ³
Lennuamet	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 4 (juhul kui planeeringuga kavandatakse üle 45 m kõrguseid ehitisi)
Maanteeamet	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 5
Maa-amet	PlanS § 81 lg 2
Muinsuskaitseamet	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 7
Põllumajandusamet	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 9
Päästeameti Põhja Päästekeskus	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 10
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 11
Terviseameti Põhja regionaalosakond	PlanS § 81 lg 2, VVM nr 133 § 3 p 12, KeHJS § 2 ³
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	PlanS § 81 lg 2 (keskkonna-organisatsioone ühendav organisatsioon)
Harku vald	(Osa alast jääb KSH hindamise mõjualasse)
Elering AS	Tehnovõrkude valdajad
Muud isikud ja asutused	
Naaberkiinnistute omanikud	Puudutatud isikud

¹³ Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“

Asutus/isik	Kaasamise põhjendus
Alexela Terminal AS	Ohualaga ettevõtte ulatus alale
Laiem avalikkus	
Piirkonna asutused ja ettevõtted ning elanikud	Võimalikud asjast huvitatud või mõjutatud isikud

DP lähteseisukohtade ja KSH VTK kohta küsitakse seisukohti eelolevas tabelis nimetatud ministereidelt, ametitelt, Rahandusministeeriumilt (planeeringu heakskiitja) ja Eesti Keskkonnaühenduste Kojalt. Lähtudes PlanS-i § 81 lõikest 3 on Rahandusministeeriumil õigus määrata lisaks lähteseisukohtades nimetatud koostöötegijatele ja kaasatavatele isikuid ja asutusi, kellega tuleb teha planeeringu koostamisel koostööd või keda tuleb planeeringu koostamisse kaasata. Naaberkinnistute omanikke ja laiemat avalikkust kaasatakse DP ja KSH aruande eelnõude koostamise ja avalikustamise etappides.

Kaasamise viisidena kasutatakse:

- informeerimist – teavitus lehes, info kodulehekülgedel internetis, teavitus e-kirjaga, teated, avalikel infostendidel, mille asukohad on eelnevalt kokku lepitud.
- konsulteerimine, seisukoha küsimine – konkreetsed küsimused (küsimustikud) või töödokumentidega tutvumine, mille osas oodatakse tagasisidet võimalike täienduste osas.
- osalus – arutelud, koosolekud, töögrupid.

10. Ülevaade laekunud seisukohadest

Tabel 4. Lähteseisukohtade ja KSH VTK ettepanekute tabel

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Ettepaneku sisu	Planeerija, keskkonnaeksperdi, tellija ja KOVi seisukohad
1.				

11. Kasutatud materjalid

Alljärgnevalt on toodud DP koostamisel ja KSH läbiviimisel arvestamisele kuuluvate dokumentide ja olulisemate alusmaterjalide esialgne loetelu:

- Asjakohased rahvusvahelised ja siseriiklikud õigusaktid (Euroopa Liidu Teataja, Elektrooniline Riigi Teataja)
- Harju maakonnaplaneering 2030+
- Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhend
- Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis
- KMH/KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura-eelhindamine
- Energiamaajanduse arengukava aastani 2030
- Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015-2021
- Keskkonnaregister: register.keskkonnainfo.ee
- Maaameti X-GIS kaardirakendused: geoportaal.maaamet.ee
- Keskkonnaseire andmekogu KESE: kese.envir.ee
- Keskkonnaseire SEIREVEEB: seire.keskkonnainfo.ee
- Riigi ilmateenistus: ilmateenistus.ee
- Eesti kaitsealade veebilehekülg: kaitsealad.ee
- Keskkonnalubade infosüsteem KLIS: eteenus.keskkonnaamet.ee

Tsiteeritud materjalid:

[1] Merko Infra AS. (2020). Eskiisprojekt „Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassi asukoha määramine“

Nimekiri ei ole lõplik, see täieneb ja täpsustub KSH läbiviimise käigus lähtudes vastavate teemade käsitlemisel kasutatavatest täiendavatest allikatest. Kasutatud materjalide täpsustatud loetelu esitatakse KSH aruandes.